

USOS LINGÜÍSTICOS NOUTROS ÁMBITOS E SITUACIÓNS
COMUNICATIVAS

En toda comunidade lingüística é habitual atopar individuos que modifican a súa forma de falar de acordo coa situación na que se atopan, fenómeno denominado *variación diafásica* ou *estilística*. Se ben en comunidades monolingües os falantes utilizan variedades da mesma lingua para marca-lo estilo (que poden coincidir, á súa vez, con dialectos sociais ou xeográficos), en comunidades onde, coma na nosa, conviven varias linguas, un dos recursos que adoitan utilizar os falantes é o cambio de lingua. Neste tipo de comunidades, polo tanto, as linguas funcionan moitas veces coma as variedades dialectais nun repertorio monolingüe. Deste xeito poderíamos defini-lo *repertorio lingüístico* coma un conxunto de variedades lingüísticas (linguas, variedades diatópicas, diastráticas ou diafásicas) ás que os membros dunha comunidade lingüística recorren para establecer unha interacción socialmente apropiada⁸⁶. Podemos

---

⁸⁶ Tal e como utilizamos aquí o termo, as *variedades lingüísticas* dun repertorio determinado non se definen pola súa unidade estrutural senón polos seus usos e funcións diferenciais na vida social da comunidade.

manter que a capacidade que teñen os falantes para usa-la variedade lingüística axeitada para cada situación comunicativa forma parte da súa competencia comunicativa.

Debido á importancia que ten, nas comunidades onde conviven máis dunha lingua, a descrición das circunstancias nas que os falantes cambian dunha a outra de acordo coa situación comunicativa, para chegar a coñece-lo rendemento funcional de ambas linguas, decidimos dedicarlle á variación situacional un capítulo do presente volume. Dentro do mesmo incluíremo-la descrición da conducta lingüística dos entrevistados en tres seccións amplas:

6.1. En diversas situacións comunicativas nas que o elemento básico de variación é o interlocutor.

6.2. No ámbito laboral.

6.3. Nas institucións, na consulta médica e na compra.

6.1. USOS LINGÜÍSTICOS EN DIVERSAS SITUACIÓNS COMUNICATIVAS

Un dos factores que interveñen de xeito decisivo na configuración dunha situación comunicativa e que, polo tanto, inflúen na elección de código por parte do falante, é o interlocutor. Este pode ser definido como un individuo que aglutina unha serie de características psicossociolóxicas e que mantén certo tipo de relación co falante, quen decide codifica-la súa mensaxe baseándose na información que posúe sobre aquel, sexa extraída no intre de establece-la comunicación ou a partir de experiencias previas.

Dada a importancia do receptor da mensaxe no intre de codifica-la mesma, dedicáremo-la presente sección a analiza-la variabilidade na elección da lingua en situacións que teñen como principal diferenciador o interlocutor. Tales interlocutores son os seguintes:

- a) veciños galegos
- b) veciños de fóra de Galicia
- c) amigos
- d) un descoñecido

- e) unha persoa de confianza
- f) un grupo galegofalante
- g) un grupo castelanfalante

6.1.1. Usos lingüísticos en diversas situacións comunicativas en Galicia

As puntuacións medias que figuran a seguir indican os niveis de uso en cada unha das sete situacións anteriores⁸⁷:

Cadro 6.1.1. Medias de uso do galego en diversas situacións comunicativas (lingua habitual $\bar{x}$ = 2.97)

con grupo galegofalante	3.62
con alguén de confianza	3.13
con veciños galegos	3.10
cos amigos	3.06
con grupo castelanfalante	2.61
con descoñecido	2.36
con veciños de fóra	2.09

A xulgar polas puntuacións medias do cadro anterior, a situación que máis favorece a utilización do galego é a integración do falante nun grupo que se comunique nesta lingua. Pola contra, os intercambios con persoas de fóra de Galicia son os que máis favorecen a elección do castelán. Outras circunstancias que promoven a utilización do galego son a existencia dun elevado nivel de confianza entre o entrevistado e os interlocutores ou o feito de interaccionar con veciños galegos, mentres o facelo cun grupo castelanfalante, e especialmente cun descoñecido, favorece a elección do castelán. Como vemos, nas catro primeiras situacións a puntuación media é máis alta cá da lingua habitual, o que vai en favor dun maior uso do galego; sen embargo, nas tres últimas o uso do galego está por debaixo da media correspondente á lingua

⁸⁷ Lémbrese que as puntuacións van asociadas ás seguintes opcións lingüísticas: 1 'só castelán', 2 'máis castelán', 3 'máis galego', 4 'só galego'. Recordaremos, unha vez máis, que as medias superiores a 2.5 indican un predomínio do uso do galego, mentres as inferiores a esta cifra supoñen un uso máis elevado do castelán.

habitual en Galicia, feito que reflicte unha tendencia cara á castelanización cando se interactúa cun grupo castelanfalante, un descoñecido ou con veciños de fóra de Galicia.

A seguir presentámo-las correlacións de Pearson entre a lingua utilizada en cada unha das situacións anteriores e a lingua habitual⁸⁸.

Cadro 6.1.2. *Correlación de Pearson entre a lingua habitual e a lingua utilizada en diversos tipos de interaccións*

lingua cos amigos	.88
lingua con alguén de confianza	.87
lingua cos veciños	.85
lingua con grupo galegofalante	.73
lingua con descoñecido	.71
lingua con veciños non galegos	.70
lingua con grupo castelanfalante	.65

Como vemos, tódalas correlacións son positivas, o que indica unha tendencia a que cada subgrupo manteña a súa lingua habitual independentemente dos condicionantes situacionais. O feito de que a maioría delas superen a correlación media (.50) significa que se trata dunha tendencia elevada, común á maioría dos entrevistados.

As correlacións amosan, así mesmo, que existen tres grupos de interaccións diferenciados pola puntuación obtida:

a) En primeiro lugar están os intercambios comunicativos con individuos do ámbito de amizades e coñecidos do entrevistado; nestas situacións dáse a máis alta tendencia cara ó mantemento da propia lingua.

b) En segundo lugar sitúase a conversa cun grupo galegofalante, cun descoñecido e con veciños non galegos, onde o descenso das puntuacións expresa certo cambio de lingua efectuado nestas interaccións respecto á lingua habitual.

⁸⁸ Para a definición de *correlación* remitimos ó cap. 2.

c) Finalmente, as situacións comunicativas nas que o interlocutor é castelanfalante. Neste caso, o descenso da puntuación pode deberse á existencia de acomodación cara ó castelán por parte dos galegofalantes habituais (monolingües ou bilingües) e dos que falan máis castelán ca galego⁸⁹.

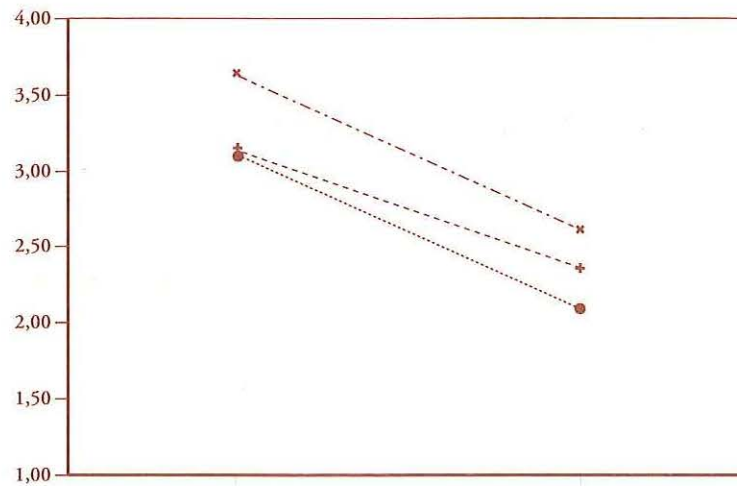
No gráfico 6.1.1 reflíctense as medias de uso do galego en seis situacións diferenciadas pola lingua que falan os interlocutores (galego/castelán), pola relación entre participantes (persoa de confianza/persoa descoñecida) e pola condición de galego ou non galego do interlocutor. A tendencia descendente das liñas indica unha marcada caída do galego cando se cumpre algunha das tres últimas condicións, é dicir, cando o receptor da mensaxe é castelanfalante, descoñecido para o falante ou un veciño de fóra de Galicia. Dentro destas, a que máis favorece o uso do castelán é a interacción cun individuo non galego, seguida polo feito de que se trate dun descoñecido. Os intercambios comunicativos cun grupo castelanfalante, aínda que promoven a utilización do castelán, fano en menor medida cás situacións anteriores; este feito corrobora o dito no comezo desta sección, é dicir, que máis importante cá lingua utilizada polo interlocutor para decidi-la elección lingüística por parte do falante é o tipo de relación que manteñan o falante e o oínte e a capacidade do segundo para comprende-lo galego. En efecto, se nos fixamos nas puntuacións medias que figuran á esquerda do gráfico, vemos que o nivel de uso do galego cando o interlocutor é unha persoa de confianza ou un veciño galego é practicamente o mesmo (3.13 e 3.10 respectivamente), o que pode deberse, en parte, a que son categorías que se superpoñen (un veciño pode considerarse persoa de confianza e unha persoa de confianza pode ser, ó mesmo tempo, un veciño). A situación que máis favorece o uso do galego, por outra parte, é aquela na que a maioría dos interlocutores son galegofalantes (3.62). Se se compara a puntuación media obtida nesta situación coa da lingua habitual (2.97), obtense un grao de acomodación favorable ó galego de 0.65 puntos. Sen embargo, cando os interlocutores constitúen un grupo na súa maior parte castelanfalante o nivel de acomodación para o castelán é de 0.36 puntos. Parece, pois, que, en principio, en Galicia

⁸⁹ Para o concepto de acomodación lingüística consúltase o capítulo 5, nota 73.

existe máis tendencia a acomodarse cara ó galego que cara ó castelán⁹⁰.

Gráfico 6.1.1
Medias de uso con distintos interlocutores en Galicia

grupo galegofalante vs. grupo castelanfalante	3,62	2,61
persoa de confianza vs. descoñecido	3,13	2,36
veciños galegos vs. veciños non galegos	3,10	2,09

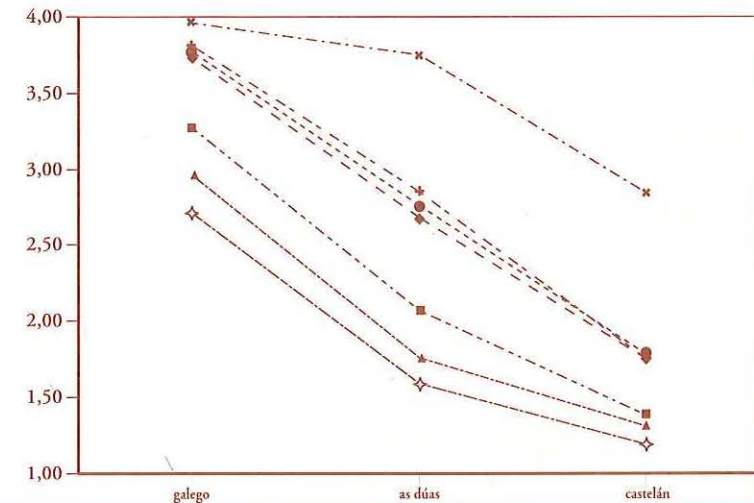
Neste sentido, resultará de interese a relación entre o grao de acomodación lingüística nas diversas situacións mencionadas e a lingua inicial e habitual dos entrevistados. Se observámo-lo gráfico 6.1.2

⁹⁰ A observación do comportamento de cada subgrupo lingüístico nestas dúas situacións, confirma esta afirmación. Para que poida comprobalo o mesmo lector, expoñémo-las puntuacións medias dos mesmos e as súas correspondentes desviacións típicas:

	1 'só castelán'	2 'máis castelán'	3 'máis galego'	4 'só galego'
con grupo castelanfalante	$\bar{x}=1.03$ $s=.23$	$\bar{x}=1.34$ $s=.71$	$\bar{x}=2.66$ $s=1.24$	$\bar{x}=3.68$ $s=.82$
con grupo galegofalante	$\bar{x}=1.73$ $s=1.10$	$\bar{x}=3.44$ $s=.88$	$\bar{x}=3.93$ $s=.28$	$\bar{x}=4$ $s=.28$

poderemos comprobar que tódolos grupos lingüísticos presentan as mesmas tendencias de elección de código: o uso do galego é maior cando a interacción se produce cun grupo galegofalante e nas restantes situacións redúcese en diferente grao segundo a lingua inicial do informante.

Gráfico 6.1.2
Medias de uso en diversas situacións comunicativas segundo a lingua inicial en Galicia

grupo galegofalante	3,96	3,75	2,84
persoa de confianza	3,81	2,85	1,75
veciños galegos	3,77	2,76	1,78
amigos	3,73	2,68	1,75
grupo castelanfalante	3,27	2,07	1,38
descoñecido	2,96	1,76	1,31
veciños non galegos	2,71	1,59	1,19

Dentro dos que aprenderon a falar en galego existe moi pouca diferenza de puntuación entre as catro primeiras situacións (0.23 puntos entre a que ten unha media máis alta e a que a ten máis baixa), de xeito que poderíamos facer delas un único grupo caracterizado pola utilización do galego como lingua habitual por parte do interlocutor ou por unha relación de proximidade entre participantes. Na conducta lingüística dos bilingües e dos castelanfalantes iniciais, pola contra, existe unha clara diferenza entre a situación na que se dirixen a un grupo galegofalante e os restantes contextos. Estes últimos, caracterizados por un notable descenso do uso do galego, poden dividirse en dous grupos:

un constituído polas persoas de confianza, veciños galegos e amigos, e outro no que se incluírían o grupo castelanfalante, os descoñecidos e os veciños non galegos. Polo tanto, bilingües e castelanfalantes iniciais tenden a incrementa-lo uso do galego cando interaccionan cun grupo galegofalante, do mesmo xeito que os galegofalantes iniciais tendían a un maior emprego do castelán cun grupo castelanfalante. Hai que salientar que namentres os que aprenderon a falar en galego tenden a conserva-la súa lingua inicial en intercambios que se producen con suxeitos pertencentes ó seu grupo de amizades ou coñecidos, os castelanfalantes iniciais incrementan o uso do castelán cando interaccionan cun descoñecido. Isto significa que o incremento do uso do galego vai aparelado a interaccións que se producen con membros do propio grupo, diminuindo con estraños; fenómeno presente mesmo en entrevistados para os que o castelán funciona, ou funcionou na súa infancia, como lingua propia das interaccións cotiás⁹¹.

Pareceunos oportuno observa-lo comportamento lingüístico dos galegofalantes habituais ('só galego' e 'máis galego ca castelán') e dos castelanfalantes habituais ('só castelán' e 'máis castelán ca galego') nas sete situacións aquí analizadas, coa finalidade de obter información sobre o grao de flexibilidade lingüística destes dous subgrupos. No cadro 6.1.3. expóñense as porcentaxes de uso lingüístico nas situacións analizadas:

Cadro 6.1.3. Uso lingüístico de galegofalantes e castelanfalantes habituais

	Galegofalantes		Castelanfalantes	
	galego	castelán	galego	castelán
Lingua cos veciños	96.4%	3.6%	13.7%	86.3%
Lingua cos amigos	96.7%	3.3%	9.3%	90.7%
Lingua con xente de confianza	98.5%	0.5%	11.7%	88.3%
Lingua con veciños non galegos	55.4%	44.6%	1%	99%
Lingua cun grupo castelanfalante	75.3%	24.2%	4.5%	95.5%
Lingua cun grupo galegofalante	99.8%	0.2%	63.3%	36.7%
Lingua cun descoñecido	65.4%	34.6%	1.8%	98.2%

⁹¹ Cómpre matizar, sen embargo, que neste grupo de individuos as medias son sempre inferiores a 2.

A xulgar polas porcentaxes de galego e castelán que aparecen nas interaccións cos veciños, amigos, persoas de confianza, grupo castelanfalante e grupo galegofalante, hai unha maior tendencia ó mantemento lingüístico por parte dos galegofalantes habituais. Se a utilización do galego neste grupo oscila entre un 99.8% e un 75.3%, o uso do castelán entre os castelanfalantes habituais vai dun 99.5% a un 36.7%. Dedúcese, así mesmo, que por parte dos castelanfalantes hai unha maior acomodación lingüística cando interaccionan cun grupo maioritariamente galegofalante ca por parte dos galegofalantes cando interaccionan cun grupo maioritariamente castelanfalante (63.3% fronte a un 24.2%). Neste sentido cómpre mencionar un «efecto idade» nos monolingües habituais en castelán, consistente nun aumento da acomodación lingüística cara ó galego nos dous grupos máis novos respecto ós dous máis vellos, o que vai na dirección contraria á tendencia castelanizante da mocidade, vista en capítulos anteriores. Examinando o cadro seguinte poderase comproba-lo anteriormente dito:

Cadro 6.1.4. Medias de uso do galego cun grupo galegofalante por idade (monolingües habituais en castelán)

de 16 a 25 anos	1.99
de 26 a 40	1.64
de 41 a 65	1.55
máis de 65	1.56

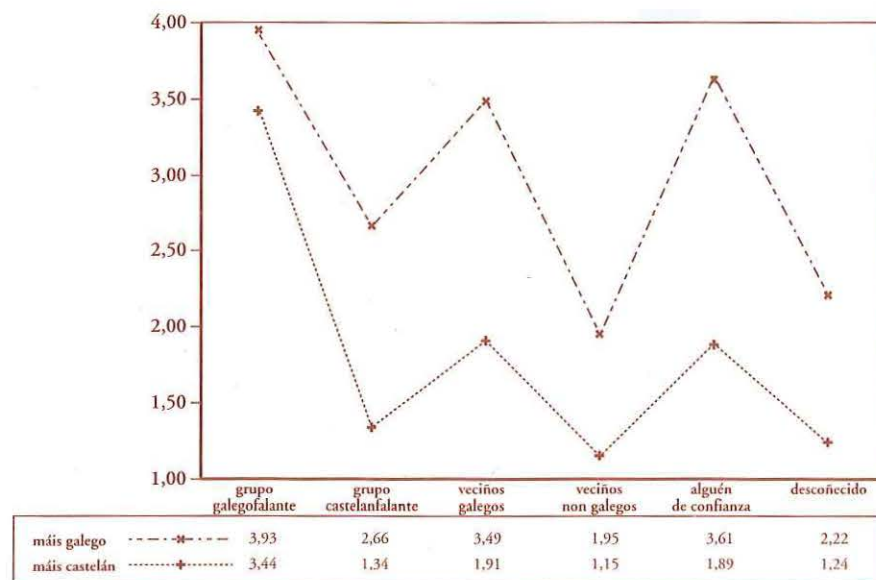
O gráfico 6.1.3 amosa a elección de código entre os bilingües habituais. As situacións foron colocadas no eixo horizontal, de xeito que se puidese observar máis facilmente o contraste de escolla lingüística en contextos definidos por elementos contrarios, de aí esa tendencia das liñas en forma de zig-zag. As situacións que máis propician a elección do galego, tanto por parte dos bilingües con predominio do galego como con predominio do castelán, seguen a se-la interacción cun grupo maioritariamente galegofalante e os intercambios con veciños galegos ou con alguén de confianza. Polo contrario, os contextos comunicativos que favorecen a elección do castelán supoñen a interacción cun grupo castelanfalante, con veciños non galegos e cun descoñecido. Estas cifras volven corrobora-la tendencia á especialización do galego como lingua de comunicación entre individuos que manteñen entre si un elevado grao

de confianza e que falan e comprenden o galego. O castelán tende a seleccionarse cando ningunha das condicións anteriores se cumpre, é dicir, cando o interlocutor ou interlocutores falan castelán, cando existe a posibilidade de que non entendan o galego e cando non existe confianza entre falante e oínte.

Gráfico 6.1.3

Medias de uso dos bilingües habituais en diversas situacións comunicativas en Galicia

En relación con este último factor, cómpre comentar que entre as razóns máis frecuentemente aducidas polos entrevistados sobre o feito de utilizaren unha ou outra lingua para dirixirse a un descoñecido, están 'por se-la miña lingua habitual', cun 56.9% de respostas, e 'por se non comprende outra lingua', cun 23.3%. Só un 5.5% de entrevistados alega que a elección dunha lingua ou outra cando se dirixen a un descoñecido se debe a un desexo ou vontade propia. Finalmente, un 14.3% ten outras razóns⁹², entre as que destaca o contexto onde se produce a interacción.

⁹² Dentro da categoría 'outros' agrupáronse opcións de resposta que eran moi pouco relevantes por separado. Estas opcións foron as seguintes: 'depende de onde estea', 'pola idade do interlocutor', 'polo aspecto do interlocutor (roupa, aparencia)', 'porque non se lle debe falar outra lingua a un descoñecido' e, finalmente, 'polo sexo do interlocutor'.

Se temos en conta a relación entre a lingua inicial e habitual do entrevistado e esta serie de razóns, debemos salientar que a maior parte dos castelanfalantes iniciais (66.8%) responden 'por se-la miña lingua habitual', mentres un 57.4% dos que teñen o galego como lingua materna elixen esta mesma opción de resposta. Este grupo lingüístico afirma en maior medida có outro que o motivo que rexe a súa elección de código cando se dirixe a un descoñecido é o temor a que este non entenda outra lingua (23% fronte ó 17.1%⁹³). Por outra banda, os bilingües dividen a súa resposta entre a primeira e a segunda razón, isto é, entre 'por se-la miña lingua habitual' (31%) e 'por se non entende outra lingua' (39.2%), aínda que neste grupo o lugar en que se produce a interacción ('depende onde estea') inflúe nunha porcentaxe non despreciable de suxeitos (12.6%). Polo que respecta á lingua habitual, temos que os dous grupos monolingües son os que en maior medida afirman dirixirse a un descoñecido nun determinado idioma 'por se-la miña lingua habitual', aínda que a porcentaxe é bastante máis elevada no caso dos monolingües en castelán (95.2%) ca nos que falan só galego (73.6%). Pola contra, estes responden en maior medida cós primeiros que a posibilidade de que non entenda a outra lingua é o factor determinante da súa elección de código (13% fronte ó 1.7% dos monolingües en castelán). Os grupos bilingües seguen a mesma tendencia cós monolingües, segundo cal sexa a súa lingua predominante. Así, mentres un 47.8% de bilingües con predominio do castelán coida que a razón pola que se dirixe a un descoñecido nunha lingua determinada se debe a que esa é a súa lingua habitual, só un 27.2% dos bilingües con predominio do galego responde isto mesmo. Nestes, sen embargo, hai unha maior porcentaxe de informantes que atribúen a súa elección de código á posibilidade de que o interlocutor non entenda outra lingua (41.4% fronte ó 28% dos bilingües con predominio do castelán), e ó contexto comunicativo (15.3% fronte ó 9.8%).

⁹³ O 95.4% dos suxeitos que elixen esta opción de resposta diríxense a un descoñecido só en castelán (76.2%) ou máis en castelán ca en galego (19.2%). Polo tanto, debemos interpretar que esa posibilidade de que o interlocutor non entenda 'outra lingua' se refire case exclusivamente ó galego.

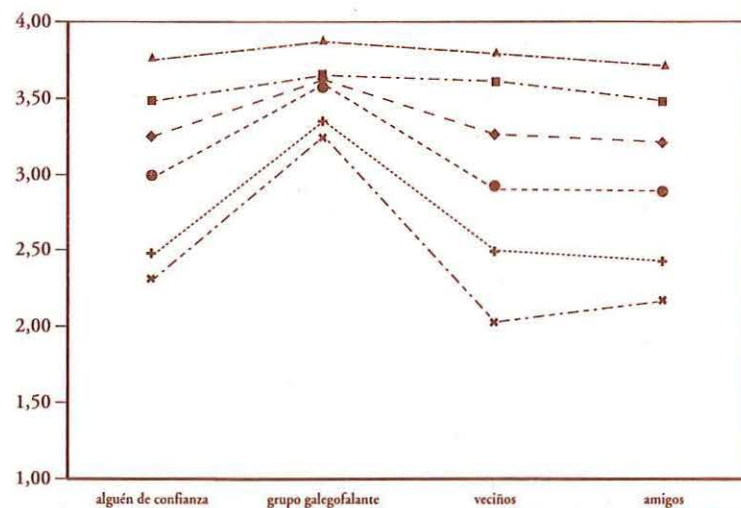

6.1.2. Usos lingüísticos en diversas situacións comunicativas por sectores

No gráfico 6.1.4 expóñense as medias de uso por sectores nas situacións que para o conxunto de Galicia favorecían o emprego do galego, e no gráfico 6.1.5 as medias de uso nas situacións favorecedoras do castelán.

Nestes gráficos destacan dous feitos: en primeiro lugar que, tal como sucedía coa lingua habitual, o uso do galego nas diversas situacións aquí analizadas descende dende os sectores rurais cara ós sectores urbanos. En segundo lugar, que en tódolos sectores aumenta o uso do galego cando a interacción se produce cun grupo galegofalante (gráfico 6.1.4), sendo moito máis pronunciado este incremento nos sectores máis castelanizados (A Coruña, Pontevedra e Santiago). Polo contrario, cando a interacción se produce cun descoñecido ou con

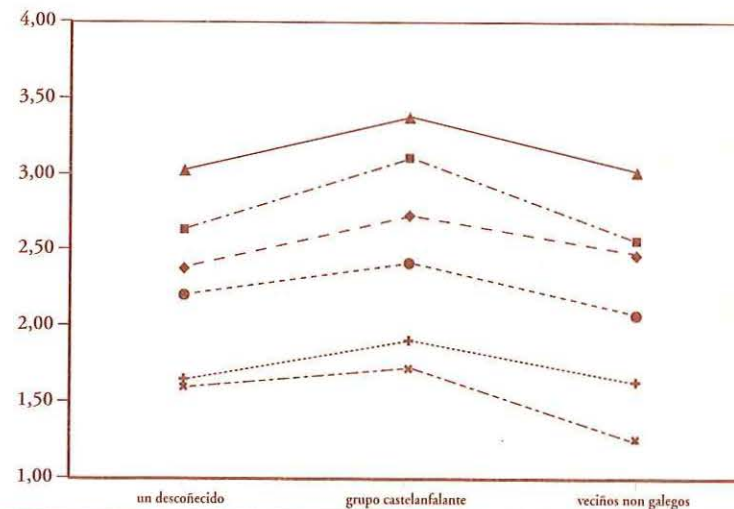
Gráfico 6.1.4
Medias de uso en diversas situacións comunicativas por sectores

		alguén de confianza	grupo galegofalante	veciños	amigos
A Coruña	---x---	2,31	3,25	2,03	2,17
Pontevedra	.....+	2,47	3,35	2,50	2,43
Santiago	---●---	2,98	3,59	2,90	2,89
Lugo-2	---◆---	3,25	3,62	3,26	3,21
Ourense-4	---■---	3,48	3,65	3,61	3,48
Lugo-5	---▲---	3,75	3,87	3,79	3,71

veciños non galegos (gráfico 6.1.5), o uso do castelán incrementase considerablemente (como se aprecia a través dese descenso das liñas en tódolos sectores) en relación ó seu uso cun grupo castelanfalante.

Gráfico 6.1.5
Medias de uso en diversas situacións comunicativas por sectores

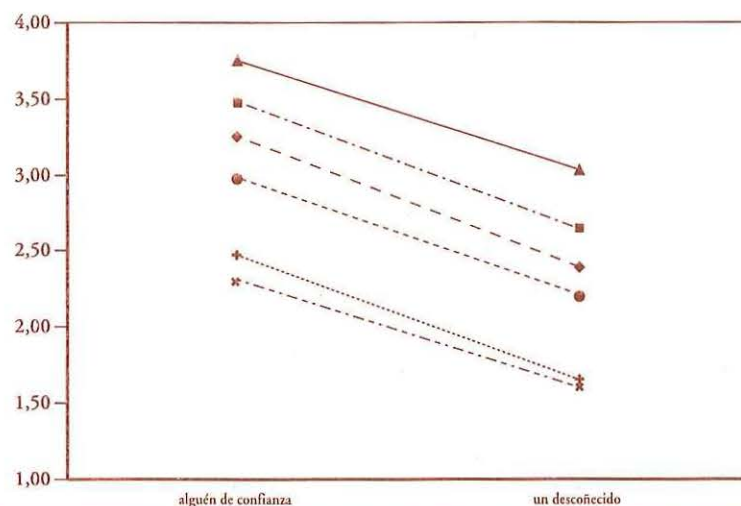
		un descoñecido	grupo castelanfalante	veciños non galegos
A Coruña	---x---	1,60	1,73	1,24
Pontevedra	.....+	1,65	1,91	1,63
Santiago	---●---	2,21	2,42	2,08
Lugo-2	---◆---	2,39	2,73	2,48
Ourense-4	---■---	2,64	3,11	2,56
Lugo-5	---▲---	3,03	3,38	3,02

O gráfico 6.1.6 amosa as tendencias de uso lingüístico por sectores en interaccións diferenciadas polo grao de confianza entre interlocutores. En tódolos sectores, independentemente do urbanizados que estean e do seu nivel de uso do galego, hai unha clara tendencia a que este aumente cando o interlocutor é unha persoa de confianza, mentres o uso do castelán faino cando se trata dun descoñecido. Cómpre salientar, ademais, o feito de que mentres con alguén de confianza a media de uso é superior á da lingua habitual en tódolos sectores agás en Pontevedra, cun descoñecido é inferior a esta.

Cadro 6.1.5. Medias de uso cunha persoa de confianza e un descoñecido en relación coa lingua habitual por sectores

	lingua habitual	persoa de confianza	descoñecido
A Coruña	2.17	2.31	1.60
Pontevedra	2.40	2.47	1.65
Santiago	2.78	2.98	2.21
Lugo-2	3.08	3.25	2.39
Ourense-4	3.31	3.48	2.64
Lugo-5	3.53	3.75	3.03

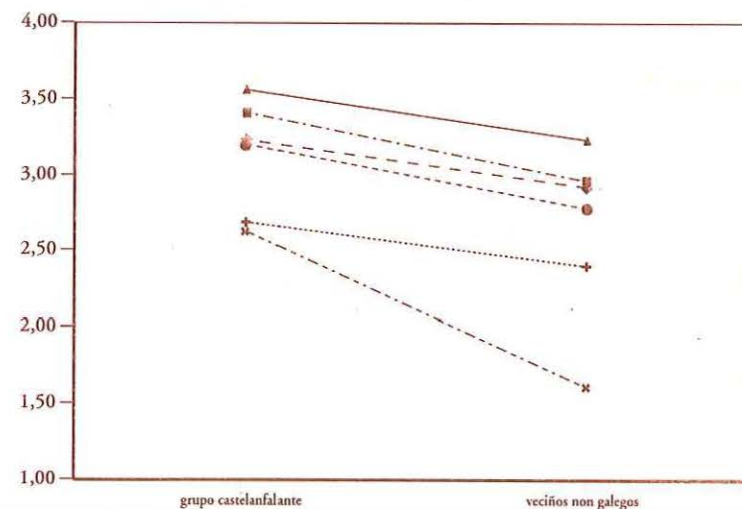
Gráfico 6.1.6
Medias de uso segundo o grao de confianza co interlocutor por sectores

A Coruña	2.31	1.60
Pontevedra	2.47	1.65
Santiago	2.98	2.21
Lugo-2	3.25	2.39
Ourense-4	3.48	2.64
Lugo-5	3.75	3.03

No gráfico 6.1.7 figuran as medias de uso dos galegofalantes iniciais por sectores, cando interaccionan cun grupo castelanfalante ou con veciños non galegos. Como vemos, en tódolos sectores hai un descenso do uso do galego cos veciños non galegos, onde existe a posibilidade de que a comunicación non resulte efectiva nesta lingua

Gráfico 6.1.7
Nivel de acomodación lingüística dos galegofalantes iniciais por sectores

A Coruña	2.63	1.61
Pontevedra	2.69	2.40
Santiago	3.20	2.78
Lugo-2	3.23	2.92
Ourense-4	3.41	2.96
Lugo-5	3.56	3.23

debido á falta de competencia na mesma por parte do interlocutor. O descenso do uso do galego no segundo tipo de interaccións é considerablemente maior no sector da Coruña ca nos demais sectores (1.2 puntos).

6.2. A LINGUA NO ÁMBITO DO TRABALLO

O traballo é un ámbito de gran importancia para os usos lingüísticos dos individuos, polo tempo que estes lle dedican diariamente, pola variedade de interaccións que poden producirse no seu interior e por ser un destacado factor socializador.

Coa finalidade de explora-las relacións entre lingua e ámbito de traballo incluíronse no cuestionario sete preguntas: unha de carácter

xeral (p. 31), catro sobre interaccións habituais, tanto para profesións liberais como para non liberais (p. 32-35), e outras dúas relativas á influencia da lingua do traballo sobre a lingua habitual do entrevistado (p. 36-37, *vid.* apéndice 3). As variables coas que se operou foron as seguintes:

- a) Lingua falada no traballo
- b) Lingua falada cos clientes (profesionais liberais)
- c) Lingua falada cos compañeiros (profesión non liberal)
- d) Lingua falada cos empregados/subordinados (profesión non liberal)
- e) Lingua falada cos superiores (profesión non liberal)
- f) Condicionamento da lingua habitual pola lingua de traballo
- g) Sentido do condicionamento da lingua habitual pola lingua do traballo

As variables referidas ós hábitos lingüísticos no traballo (as cinco primeiras) cruzáronse con diversas variables de control (cfr. táboas 6.2.1.0 e seguintes e 6.2.2.0 e seguintes)⁹⁴. As táboas 6.2.1.0 e 6.2.2.0, referentes a Galicia, recollen unha variable de control máis cás relativas a sectores: o reducido número de entrevistados que responderon á pregunta 32 en cada sector fixo que a súa análise só fose apropiada para o conxunto do territorio galego⁹⁵.

Non presentamos táboas para as variables f) e g), xa que as variables que parecían estar asociadas con elas podían estar encubriendo outros factores e/ou non ofrecían resultados estatisticamente significativos. O que si aparece no texto son as frecuencias de resposta para estas variables e algunhas consideracións feitas tendo en conta a lingua materna e a lingua habitual (cfr. epígrafe 6.2.2). Tódolos comentarios

⁹⁴ As análises desta sección fanse con puntuacións medias en lugar de porcentaxes, seguindo a tónica xeral deste volume. O que aparece nas táboas son, xa que logo, as medias de uso lingüístico nos ámbitos e interaccións aquí analizados segundo as distintas variables de control, aínda que no texto ás veces utilizamos porcentaxes.

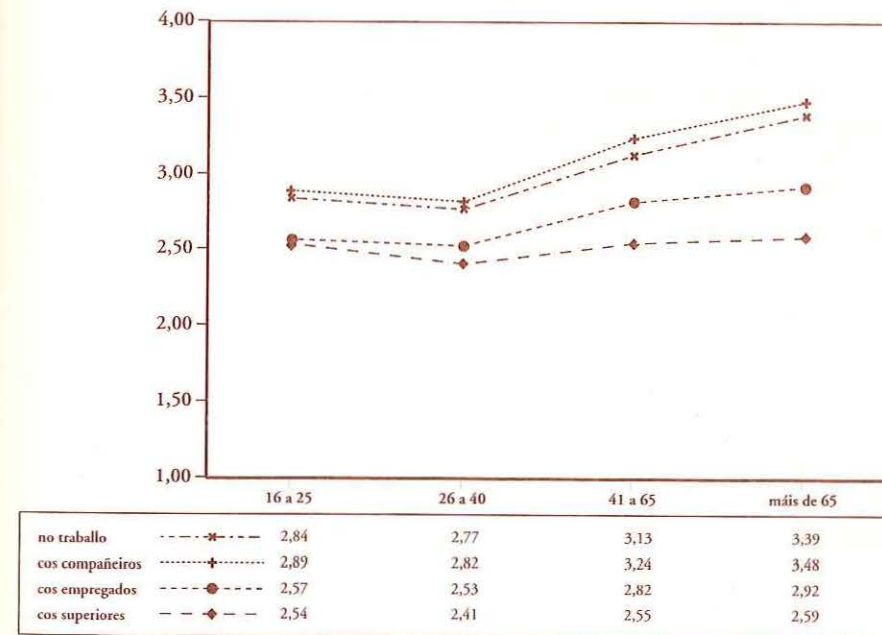
⁹⁵ Consideramos, sen embargo, que a obtención de datos válidos para o conxunto de Galicia xustifica a súa inclusión, como sucedía con outras preguntas dirixidas só a unha parte da mostra. Servirán, así mesmo, como guías para futuros traballos dedicados especificamente a ese ámbito.

realizados refírense a Galicia como conxunto excepto cando se fai mención expresa ós sectores.

6.2.1. Relación entre a lingua no ámbito do traballo e outras variables

Ó estudia-la lingua habitual no traballo segundo as variables sociais obsérvanse tendencias xerais coincidentes coas detectadas ó estudia-la lingua habitual do entrevistado (cfr. táboas 6.2.1.0 e seguintes). O uso do galego diminúe a medida que descendemos na escala de idade⁹⁶ (cfr. gráfico 6.2.1), producíndose unha lixeira inversión desta tendencia

Gráfico 6.2.1
Medias de uso no traballo segundo a idade en Galicia

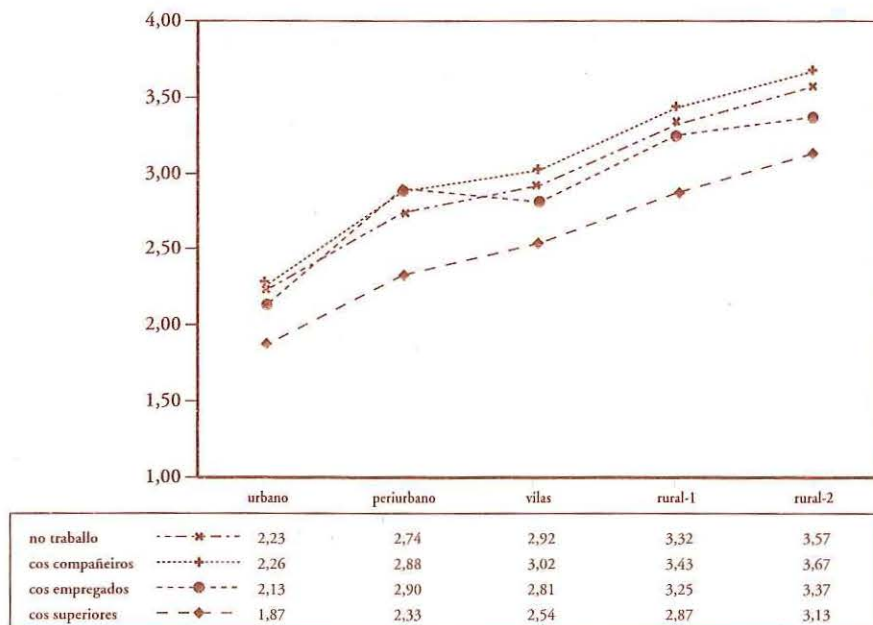

⁹⁶ Isto é así tanto en Galicia como por sectores. Con todo, nas agrupacións de concellos máis rurais dáse un elevado uso do galego en tódolos grupos de idade (a media é sempre superior a 3).

nos menores de 26 anos⁹⁷. Tamén descenden as medias segundo se incrementa o nivel de estudos, a medida que o hábitat de residencia ten máis trazos urbanos (cfr. gráfico 6.2.2) e canto máis elevada é a clase social

Gráfico 6.2.2
Medias de uso no traballo segundo o hábitat de residencia en Galicia

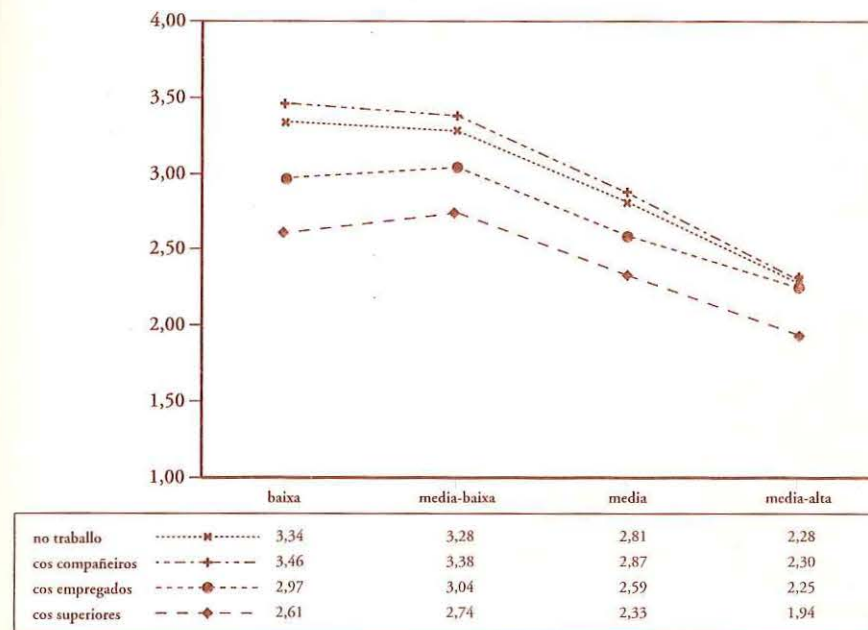

⁹⁷ Pode resultar estraño que se produza esta inversión da tendencia, pero hai que ter en conta as características dos entrevistados de 16 a 25 anos que contestan as preguntas sobre o traballo (é dicir, aqueles que traballan ou están buscando emprego). Se illamos este grupo de entrevistados, vemos que o 64.1% ten o galego como lingua inicial, o 24.2% o castelán e o 11.2% ámbalas dúas; o 41.6% fala habitualmente só galego, o 31.7% preferentemente galego, o 18.5% preferentemente castelán e o 8.2% só castelán; o 8.8% non ten estudos, o 61.2% primarios completos ou incompletos, o 15.4% estudos de grao medio e o 13.5% estudos superiores; o 6.1% pertence á clase baixa, o 47.5% á media-baixa, o 41.6% á media e o 4.7% á media-alta; por último, o 26.6% vive no hábitat urbano, o 6.2% no periurbano, o 14.4% nas vilas, o 12.5% no rural-1 e o 40.3% no rural-2. Así pois, as porcentaxes de lingua inicial e lingua habitual deste subgrupo son máis favorables ó galego cás do conxunto dos entrevistados de 16 a 25 anos. (cfr. Fernández Rodríguez, Mauro A. e Modesto A. Rodríguez Neira (coords.) (1993). *Op. cit.* para a lingua inicial, e o cap. 3 deste mesmo volume para a lingua habitual).

Se observámo-las características sociais dos entrevistados menores de 26 anos que realizan algunha actividade laboral, vemos que presentan un baixo nivel de estudos e unha parte considerable vive no rural ou en vilas, e máis da metade son de clase baixa ou media-baixa. Así pois, unha parte importante deles pertence a aqueles grupos sociais que usan en maior medida o galego. Non debían contestar estas preguntas os estudantes, que teñen un alto uso do castelán e representan un número considerable dentro dos máis novos. Este problema non existe con outros grupos de idade, xa que a distribución por estudos, clase social e hábitat de residencia é semellante para a totalidade de cada grupo e para aqueles que debían contestar estas preguntas relativas ó medio laboral.

do entrevistado (gráfico 6.2.3). As clases baixa e media-baixa amosan unhas puntuacións semellantes, e só a media-alta está por baixo do 2.5 nas catro variables.

Gráfico 6.2.3
Medias de uso no traballo segundo a clase social en Galicia

Aínda que as diferencias por sexo non son relevantes, as puntuacións correspondentes ás mulleres son lixeiramente máis baixas cás dos homes.

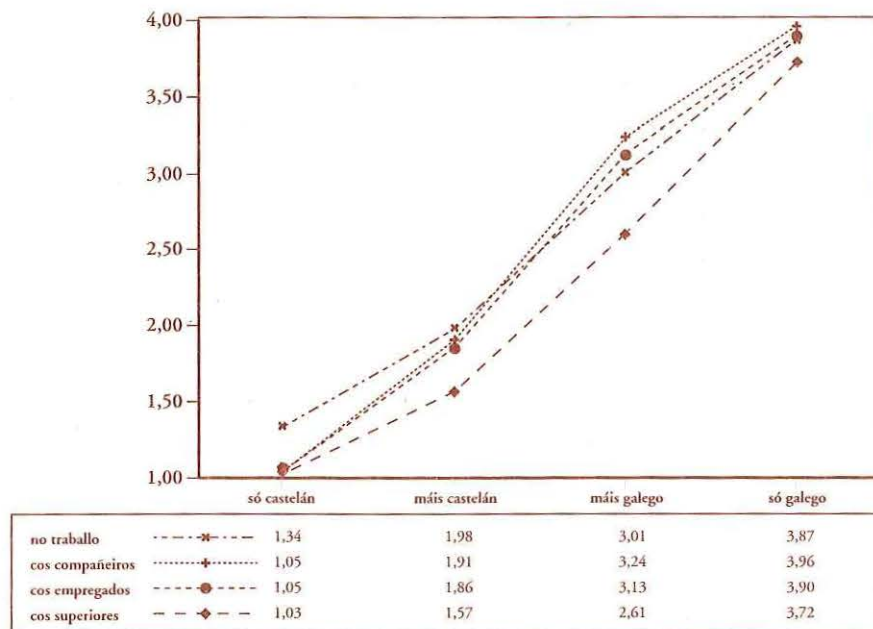
Observando os usos lingüísticos no ámbito de traballo segundo a lingua inicial do entrevistado, os únicos valores inferiores a 2 (claramente favorables ó castelán) danse entre os monolingües iniciais en castelán (cfr. táboa 6.2.2.0), mentres os galegofalantes iniciais se decantan a favor do galego (en case tódalas situacións a media é superior a tres puntos). Os bilingües iniciais mantéñense no bilingüismo, ben lixeiramente a favor do galego (no traballo en xeral, cos compañeiros e cos empregados), ben do castelán (cos clientes e cos superiores).

A análise dos usos lingüísticos no ámbito do traballo en relación coa lingua habitual do entrevistado é a que ofrece datos máis

interesantes (cfr. táboas 6.2.2.0ss). Os resultados do cruzamento, reflectidos nos gráficos 6.2.4 e 6.2.5, permiten ve-lo grao de acomodación e cambio lingüístico que supón o traballo e, ademais, poden ser comparados cos das variables referentes á influencia do traballo na lingua habitual.

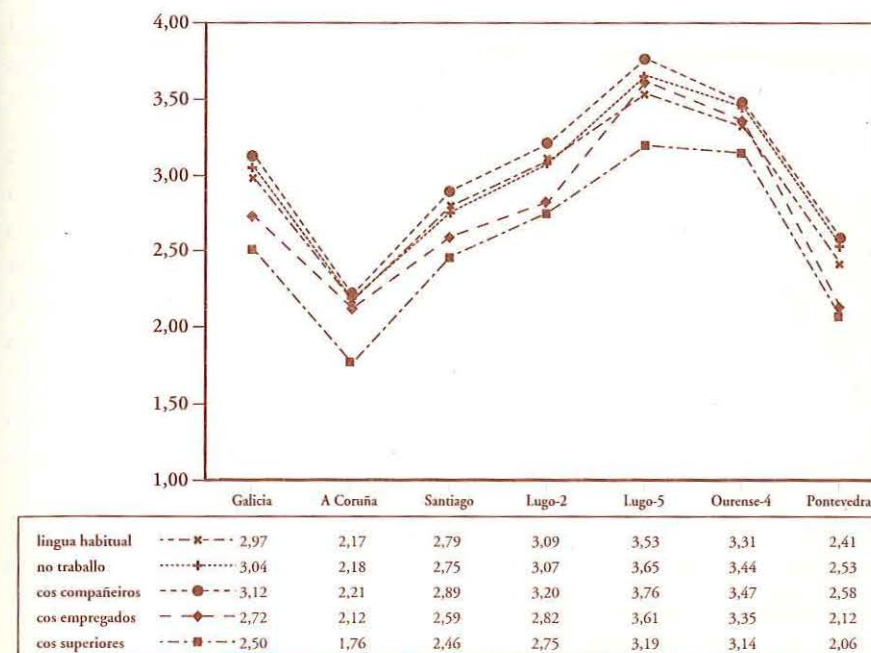
Gráfico 6.2.4
Medias de uso no traballo segundo a lingua habitual en Galicia

O gráfico 6.2.5 permite ve-la relación entre as medias de lingua habitual e a lingua no ámbito de traballo (tomado globalmente e en diversas interaccións) en Galicia e nos seis sectores. Os resultados non difiren demasiado dunhas interaccións a outras. Ademais, existe un alto grao de correlación entre a lingua habitual e a lingua falada nesas situacións. O cadro 6.2.1 recolle os coeficientes de correlación correspondentes a Galicia e ós seis sectores seleccionados⁹⁸:

⁹⁸ A lingua falada cos clientes só aparece neste cadro ó analizar Galicia, por motivos que xa indicamos. Para un comentario máis amplo da análise de correlacións, cfr. cap. 2.

Gráfico 6.2.5
Lingua habitual e lingua no ámbito de traballo

Cadro 6.2.1. *Correlación entre a lingua habitual e a lingua no ámbito do traballo (Galicia e sectores)*

	Lingua no traballo	Lingua cos clientes	Lingua cos compañeiros	Lingua cos empregados	Lingua cos superiores
Galicia	.80	.74	.84	.80	.73
A Coruña	.72		.80	.74	.66
Pontevedra	.78		.88	.78	.76
Santiago	.66		.80	.76	.68
Lugo-2	.80		.84	.86	.75
Ourense-4	.72		.76	.69	.67
Lugo-5	.65		.67	.70	.56

As correlacións correspondentes a Galicia son en tódolos casos bastante altas (por riba do 0.7). As máis baixas son as que se dan cos superiores e cos clientes (a segunda, correspondente só ós profesionais liberais), por esta orde. Nas interaccións cos compañeiros e cos empregados

é onde máis se conserva a lingua habitual. En canto ós sectores, só Lugo-5 presenta unha correlación menor de .65 (na interacción cos superiores).

O gráfico 6.2.4 recolle o cruzamento entre a lingua habitual e as medias de uso no traballo. Apréciase nel un mantemento considerable dos usos de cada grupo.

Polo que atinxe ó cruzamento destas variables coas diferentes destrezas lingüísticas do entrevistado, canto maior é a capacidade para entender e fala-lo galego (competencia oral) máis se utiliza esta lingua no ámbito laboral. Sen embargo, ó aumenta-lo dominio da lectura e escritura en galego (competencia escrita) diminúe o seu uso oral no traballo. A explicación disto xa se daba no volume *Lingua inicial e competencia lingüística en Galicia*. Diciamos alí que unha parte importante dos que se consideraban moi competentes en galego escrito declaraban ter niveis baixos de uso deste idioma. Estes acostumaban se-los de clase social máis alta, maior grao de estudos, hábitat máis urbano e menor idade, é dicir, precisamente os que amosan menores niveis de uso do galego pero que están máis alfabetizados ou teñen maior costume de ler ou escribir, ben en galego ben en castelán⁹⁹.

6.2.2. Cambio de lingua e ámbito de traballo

A partir dos datos obtidos, hai dous xeitos de estudia-los posibles cambios de lingua relacionados co ámbito do traballo: o primeiro, comparando entre si as diferentes variables de usos lingüísticos declarados polo entrevistado nese ámbito; o segundo, analizando as variables *Condicionamento da lingua habitual pola lingua de traballo* e *Sentido do condicionamento da lingua habitual pola lingua do traballo*. Segundo o primeiro, podemos ordena-las interaccións de menor a maior emprego do galego: as que menos uso presentan son aquelas cos clientes (variable analizada só para Galicia) e cos superiores, seguíndoas a interacción cos empregados e logo cos compañeiros (cfr. gráfico 6.2.5). Non existe un factor subxacente que explique a caída das medias de uso: como se pode ver no cadro 6.2.1, a correlación para o total de Galicia entre

⁹⁹ Para unha explicación máis detallada, cfr. Fernández Rodríguez, Mauro A. e Modesto A. Rodríguez Neira (coords.) (1993). *Op. cit.*

estas variables e a lingua habitual é en case tódolos casos moi alta, o que quere dicir que os entrevistados manteñen case sempre a súa lingua habitual nas diversas situacións comunicativas do medio laboral. As correlacións máis baixas (pero sempre elevadas) danse naquelas interaccións que supoñen un maior cambio de lingua, que neste caso coinciden coas que presentan un menor uso do galego (cos clientes e cos superiores).

Non se observan nos sectores tendencias de cambio dunha interacción a outra que sexan diferentes para os diversos tipos de sectores (cfr. gráfico 6.2.5). A distancia entre a media máis alta e a máis baixa vai do 0.33 de Ourense-4 ó 0.57 de Lugo-5, sen que se poida ligar ó carácter máis ou menos urbano do sector. As diferencias son pequenas porque, como vimos, as puntuacións para as diversas interaccións non difiren moito das da lingua habitual. Sen embargo, si existe relación entre a menor presenza do galego no conxunto das interaccións e o maior grao de urbanización do sector, como se pode tamén tirar do gráfico 6.2.2, onde se recollen as medias de uso no traballo segundo o hábitat de residencia.

As variables *Condicionamento da lingua habitual pola lingua de traballo* e *Sentido do condicionamento da lingua habitual pola lingua do traballo* serven tamén para coñece-los efectos do ámbito de traballo na lingua habitual, pero neste caso directamente a partir da percepción dos propios entrevistados¹⁰⁰.

Como se observa no cadro 6.2.2, só un 13.7% dos traballadores reconece que a lingua no ámbito de traballo condicionou a súa lingua habitual¹⁰¹. No cadro 6.2.3 podemos ver que un 56.8% dos casos pertinentes nesta variable se viu condicionado a favor do castelán, e un 43.2% a favor do galego.

¹⁰⁰ Do mesmo xeito que lles preguntamos se influíu neles a lingua da súa parella (p. 55 e 56) ou a lingua das clases na escola (p. 92 e 93), preguntámoslles se lles afectou e como a lingua do ámbito de traballo: pregunta 36, *¿Condicionou a lingua do traballo a súa lingua habitual?*; pregunta 37, *¿En que sentido a lingua do traballo condicionou a súa lingua habitual?*

¹⁰¹ Para a variable *Sentido do condicionamento da lingua habitual pola lingua do traballo* só se tiveron en conta estes traballadores.

Cadro 6.2.2. *Condicionamento da lingua habitual pola lingua do traballo (Galicia)¹⁰²*

	%	% válida
si	8.6	13.7
non	54.1	86.3
	37.4	Casos non computados
TOTAL	100.0	100.0

Cadro 6.2.3. *Sentido do condicionamento da lingua habitual pola lingua do traballo (Galicia)*

	%	% válida
a favor do castelán	4.9	56.8
a favor do galego	3.7	43.2
	91.4	Casos non computados
TOTAL	100.0	100.0

Sen pretender facer un estudio polo miúdo destas variables, trataremos de ver, a partir do cadro 6.2.3, se o ámbito de traballo incide dalgún xeito especial a favor ou en contra dalgunha das dúas linguas. Observamos que non hai unha única dirección de influencia cara a unha lingua ou outra, senón que esta depende de diversos factores, fundamentalmente da lingua inicial e da lingua habitual. Vexámo-lo cadro 6.2.4:

¹⁰² Cruzamos esta variable con idade, clase social, estudos e hábitat de residencia co fin de comprobar se algún grupo de entrevistados amosaba porcentaxes de condicionamento diferentes. Os que contestaron 'si' presentan a seguinte distribución:

a) Segundo a idade: 16 a 25, 14.6%; 26 a 40, 16.1%; 41 a 65, 13.3%; máis de 65 anos, 10.1%.
 b) Segundo a clase social: baixa, 8.9%; media-baixa, 11.1%; media, 16.3%; media-alta, 22.2%.
 c) Segundo o nivel de estudos: ningún, 6.7%; primarios incompletos, 9.0%; primarios completos, 14.8%; F.P., 16.0%; bacharelato, 18.9%; carreira grao medio, 22.3%; carreira grao superior, 21.7%; outros estudos, 21.7%.
 d) Segundo o hábitat de residencia: urbano, 20.5%; periurbano, 16.5%; vilas, 17.3%; rural-1, 14.4%; rural-2, 7.2%.

Como se pode ver, non se detectan grupos de idade que se recoñezan máis condicionados co resto, e aínda que o grao de condicionamento semella aumentar segundo a clase social é máis alta e o nivel de estudos maior e o hábitat de residencia máis urbano, as diferencias non son moi pronunciadas, e o condicionamento do traballo sobre a lingua habitual non supera o 23% dos entrevistados en cada subgrupo.

Cadro 6.2.4. *Condicionamento da lingua no traballo sobre a lingua habitual en cada grupo de idade (Galicia)*

	16 a 25	26 a 40	41 a 65	máis de 65
a favor do castelán	49.2%	44.9%	62.8%	75.9%
a favor do galego	50.8%	55.1%	37.2%	24.1%
TOTAL	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Unha mirada superficial do cadro levaríanos a concluír que o ámbito do traballo é, hoxe máis ca antes, un factor galeguizador, dado que as xeracións máis novas reciben maior influencia cara ó galego cás máis vellas. Sen embargo, hai que ter en conta que o feito de que un grupo de idade sexa condicionado a favor dunha lingua ou doutra ten que ver coa lingua inicial e habitual predominantes no mesmo e coas necesidades comunicativas coas que os seus integrantes topan na realidade. Dado o innegable poder socializador do medio laboral e debido a que, como vimos observando, o galego é a lingua maioritaria en Galicia, aqueles que non o teñan como lingua inicial ou habitual aproxímanse a el ó entrar en contacto con outros grupos de idade, outras clases sociais ou xente doutros hábitats. De aí que, mentres as xeracións máis vellas foron influídas claramente a favor do castelán (porque teñen o galego como lingua inicial e habitual preferente), as máis novas o fosen a favor das dúas linguas en medida semellante¹⁰³ (xa que son os que en menor grao teñen o galego como lingua inicial ou habitual). Así, mentres nos grupos predominantemente galegofalantes o que se produce é unha aproximación ó castelán sen por iso abandona-lo galego como lingua habitual preferente¹⁰⁴, entre os máis novos o traballo serve para aproximarse en igual medida ó galego e ó castelán. Isto vese corroborado polos datos que aparecen nos cadros 6.2.5 e 6.2.6:

¹⁰³ As porcentaxes obtidas para o grupo de 16 a 25 anos rompen a tendencia claramente ascendente do galego como lingua favorecida segundo baixa a idade. Para unha explicación disto, cfr. nota 97 desta mesma sección.

¹⁰⁴ Vid. capítulo 3 deste mesmo volume sobre a lingua habitual e a súa distribución en cada grupo de idade.

Cadro 6.2.5. *Lingua inicial dos que se viron condicionados polo seu traballo cara ó castelán*

Lingua inicial	% válida
galego	73.8
castelán	12.7
as dúas	13.1
outras	.4
TOTAL	100.0

Cadro 6.2.6. *Lingua inicial dos que se viron condicionados polo seu traballo cara ó galego*

Lingua inicial	% válida
galego	14.2
castelán	70.8
as dúas	12.4
outras	0.4
TOTAL	100.0

Nestes cadros obsérvase con claridade a relación inversa que existe entre a lingua inicial e a dirección da influencia da lingua do ámbito laboral. O traballo é un elemento socializador que favorece o contacto con xentes diversas e, polo tanto, fomenta a adaptación a pautas de conducta propias do medio. En consecuencia, actuará sobre os entrevistados favorecendo a acomodación converxente cara ós usos lingüísticos do ambiente no que se moven ou das persoas coas que se relacionan.

Se facémo-lo mesmo cruzamento coa lingua habitual, atopamos idéntica tendencia: o predominio dunha ou doutra lingua habitual determina, á inversa e de forma considerable, o sentido da influencia do ámbito de traballo. Ademais, e como se pode observar nos cadros 6.2.7 e 6.2.8, os que se ven influídos son na súa maior parte bilingües habituais, xa sexa con predominio do castelán ou do galego.

Cadro 6.2.7. *Lingua habitual dos que se viron condicionados polo seu traballo cara ó castelán*

Lingua habitual	% válida
só castelán	3.7
máis castelán	28.3
máis galego	62.7
só galego	5.3
TOTAL	100.0

Cadro 6.2.8. *Lingua habitual dos que se viron condicionados polo seu traballo cara ó galego*

Lingua habitual	% válida
só castelán	2.3
máis castelán	53.2
máis galego	36.4
só galego	8.1
TOTAL	100.0

Xa que logo, o ámbito de traballo pode ser galeguizador para determinados grupos de idade, clases sociais e hábitats, e castelanizador para outros, dependendo das necesidades comunicativas dese ámbito.

Cómpre insistir, con todo, que só o 13.7% dos informantes reconece algún tipo de influencia da lingua do ámbito laboral sobre a súa lingua habitual. Esta é unha porcentaxe baixa, sen dúbida, pero que habería que interpretar, como xa dixemos, tendo en conta tamén que o ámbito de traballo pode non significar un cambio lingüístico, senón un reforzamento da lingua habitual.

6.3. USOS LINGÜÍSTICOS NOS ESTABLECEMENTOS COMERCIAIS, NAS INSTITUCIÓNS ADMINISTRATIVAS E CO MÉDICO

A seguir observáremo-la conducta lingüística declarada polos entrevistados nas seguintes interaccións:

- a) nas tendas de compra habitual (alimentación, panadería...)
- b) nas tendas de compra non habitual (roupa, electrodomésticos...)
- c) nas oficinas do seu concello
- d) nas oficinas da Xunta¹⁰⁵
- e) co médico de cabeceira
- f) co médico especialista

Os datos obtivéronse a partir das preguntas 60, 61, 65, 66, 67 e 68 do cuestionario.

Os puntos a) e b) foron de utilidade para tirar conclusións sobre o comportamento lingüístico en dous contextos diferenciados polo grao de formalidade. Entendemos por tenda habitual aquela na que se realizan as compras cotiás, e por tenda non habitual a que, polo xeral, comporta un desprazamento a medios onde o falante pode actuar de maneira distinta debido ó cambio de contexto social: menor trato cotián, menor familiaridade co interlocutor e ambiente comercial diferente do que adoita visita-lo comprador.

Os datos sobre c) e d) fan posible a análise das condutas lingüísticas en ámbitos institucionais, en principio caracterizados pola escasa familiaridade da interacción. Sen embargo, a caracterización de tales situacións comunicativas como formais é excesivamente aventurada, especialmente nos concellos pequenos, posto que aquí é frecuente que os falantes coñezan os funcionarios cos que interactúan e manteñan con eles outras relacións, fóra do eido propiamente institucional¹⁰⁶. Así,

¹⁰⁵ Baixo esta etiqueta inclúese calquera oficina que dependa administrativamente do goberno autonómico, non só as pertencentes á sede central de San Caetano, en Santiago de Compostela.

¹⁰⁶ Véxase o capítulo 3 deste volume, onde se fai referencia ás redes sociais nos diversos hábitats de residencia. No rural predominan as redes densas e múltiples, mentres que as redes do urbano teñen en moitos casos características opostas, o que favorece unha maior diversidade de relacións na comunicación. As características do hábitat vilago varían segundo as vilas sexan máis ou menos grandes.

poderíamos talvez falar de formalidade no urbano, onde na maior parte dos casos non existe esa interconexión entre os membros da comunidade, pero non no caso do rural. Por outra banda, é verosímil que algúns falantes non fosen nunca ás oficinas da Xunta, de maneira que podemos considera-la posibilidade de que respondan á pregunta 66 do cuestionario (*¿Que lingua fala cando ten que resolver asuntos nalgunha oficina da Xunta?*), non como resultado da súa experiencia, senón das súas expectativas ó respecto. Téñase en conta, neste sentido, a porcentaxe de entrevistados que, no total da mostra, deixa sen contestación esta pregunta (32.7%).

As interaccións e) e f) caracterízanse por un considerable grao de formalidade e, posiblemente, por unha certa xerarquización dos participantes na interacción. O médico é un experto ó que o paciente acode na procura de asistencia, e ademais pertence a un grupo ó que se lle asigna tradicionalmente un considerable *status* social. Como consecuencia disto, case sempre terá un maior control sobre a interacción co falante ó que vai dirixido o cuestionario, e existe a posibilidade de que iso implique nalgúns casos control sobre a lingua que se emprega. En calquera caso, e dado que en moitas ocasións o profesional da medicina establece cos seus pacientes un contacto de gran proximidade, non podemos xeneralizar ó falarmos de xerarquización ou control¹⁰⁷.

Para a análise destes usos observáronse as interrelacións con distintas variables de control. Os resultados serán presentados en forma de medias, do mesmo xeito ca no resto do capítulo. Non tódolos cruzamentos resultaron igualmente productivos, porque na maioría dos casos as variables de control non presentan unha asociación que incida de xeito importante nas tendencias observables para o conxunto de Galicia. Así, nesta sección só faremos referencia explícita ás variables máis ilustrativas. Para os restantes cruzamentos, consultéanse as táboas 6.3.1.0 ss. e 6.3.2.0 ss.

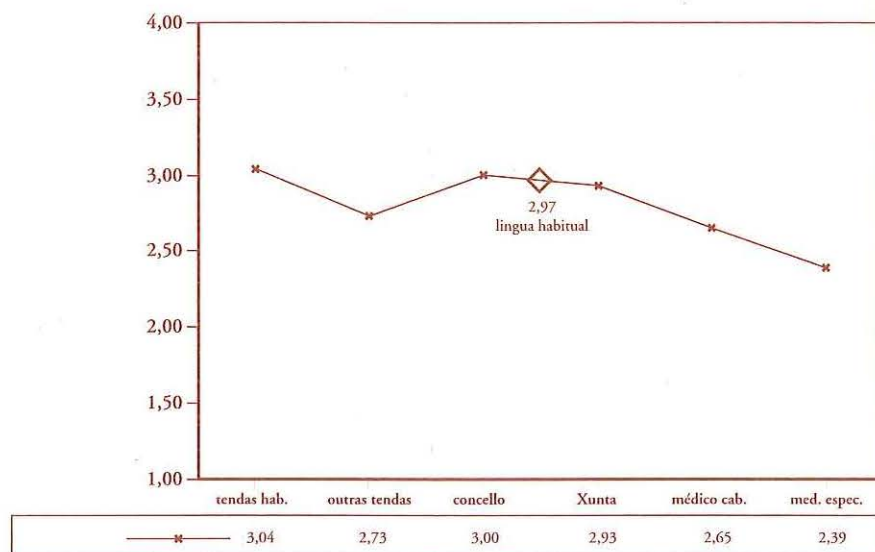
As medias de uso para toda Galicia reflíctense no gráfico 6.3.1, onde se pode ver que o emprego do galego está moi levemente por

¹⁰⁷ Con «xerarquización» referímonos á posición relativa dos falantes na conversa segundo o rol social asignado a cada un. A actualización de xerarquías nunha situación comunicativa relaciónase directamente coas presuposicións que poidan existir respecto do estatus dos participantes, e poden contribuír á acomodación converxente por parte do interlocutor que ten unha posición xerarquicamente inferior. Con «control» aludimos ó feito de que un dos participantes dirixe o curso da interacción (temas tratados, turnos de fala...), mentres o outro se limita a cooperar con el. Observará o lector que son termos estreitamente relacionados, mais non equivalentes.

riba da lingua habitual nas interaccións na compra diaria e no concello (3.04 na tenda e 3 no concello, fronte ó 2.97 na lingua habitual). Cando os falantes acoden ás oficinas da Xunta a presenza do galego segue a ser bastante alta (2.93), e descende paulatinamente nos usos en tendas non habituais (2.73), co médico de cabeceira (2.65) e co médico especialista, onde xa a media é lixeiramente favorable ó castelán (2.39).

Gráfico 6.3.1
Medias de uso en diversas interaccións en Galicia

Ó compararmos tales medias coas das interaccións da primeira sección deste capítulo, observamos que o uso do galego nas tendas habituais acada un nivel moi semellante ó das interaccións máis informais (veciños, amigos, alguén de confianza), nas que predomina significativamente esta lingua. No outro extremo está a lingua de uso co médico especialista, cunhas medias semellantes ás das interaccións con descoñecidos:

Cadro 6.3.1. *Medias de uso en diversas interaccións*

Con alguén de confianza	3.13
Cun descoñecido	2.36
Cos veciños	3.10
Co médico especialista	2.39
Cos amigos	3.06
Nas tendas habituais	3.04

As variables do primeiro grupo, correspondentes á columna esquerda do cadro, teñen entre si un alto grao de correlación (superior a .88); as do segundo grupo non chegan a un nivel de correlación tan elevado (.73). Por outra banda, observamos que a lingua co médico especialista correlaciona en máis de .70 tanto con variables correspondentes a situacións caracterizadas pola súa formalidade (lingua usada na tenda non habitual e cun descoñecido) como con outras que só con reservas se poden considerar formais (no concello, co médico de cabeceira), e mesmo con algunhas informais (con amigos, na tenda habitual). Así, sería excesivamente aventurado concluír que a proximidade da media entre os usos co médico especialista e a lingua falada cun descoñecido se debe á formalidade da situación; habería que considerar outros fenómenos, como a converxencia (adaptación á lingua do interlocutor¹⁰⁸), de difícil estudio nunha análise destas características, e as circunstancias de uso co médico das que falamos máis arriba.

6.3.1. *Relación entre os usos lingüísticos nos establecementos comerciais, nas institucións administrativas e co médico e outras variables*

No gráfico 6.3.2 aparecen os resultados do cruzamento da lingua nestes contextos coa lingua inicial. Os informantes que aprenderon a falar en galego continúan a usalo máis en calquera das interaccións consideradas. Os castelanfalantes iniciais seguen a tendencia complementaria, mantendo en grande medida o uso do castelán. Os bilingües iniciais, pola súa parte, din usar máis o galego na compra diaria, no concello e na Xunta, e máis o castelán nas tendas non habituais e, en maior medida, nos usos co médico. As medias de cada grupo son coherentes coas tendencias observadas cando non tiñamos en conta esta variable de control (vid. gráfico 6.3.1) e, polo tanto, o máis salientable é que os dous últimos grupos realizan máis cambios de lingua segundo os contextos situacionais nos que interactúan.

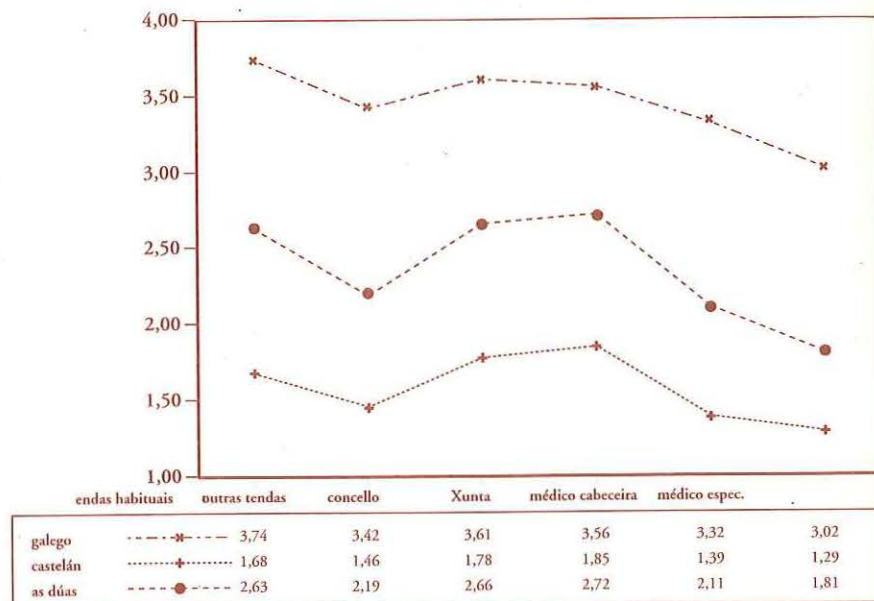
A variable lingüística de maior produtividade neste caso é a lingua habitual. Debido á súa importancia, e para unha mellor ilustración dos fenómenos que en relación con ela se producen, presentáremo-los

¹⁰⁸ O concepto de converxencia, unha das modalidades de acomodación lingüística, explícase no capítulo 5 deste volume, nota 73.

datos en medias e porcentaxes, ademais das correlacións¹⁰⁹. Estas últimas aparecen no cadro 6.3.2:

Gráfico 6.3.2
Medias de uso en diversas interaccións segundo a lingua inicial

Cadro 6.3.2. *Correlacións das variables estudadas coa lingua habitual do entrevistado*

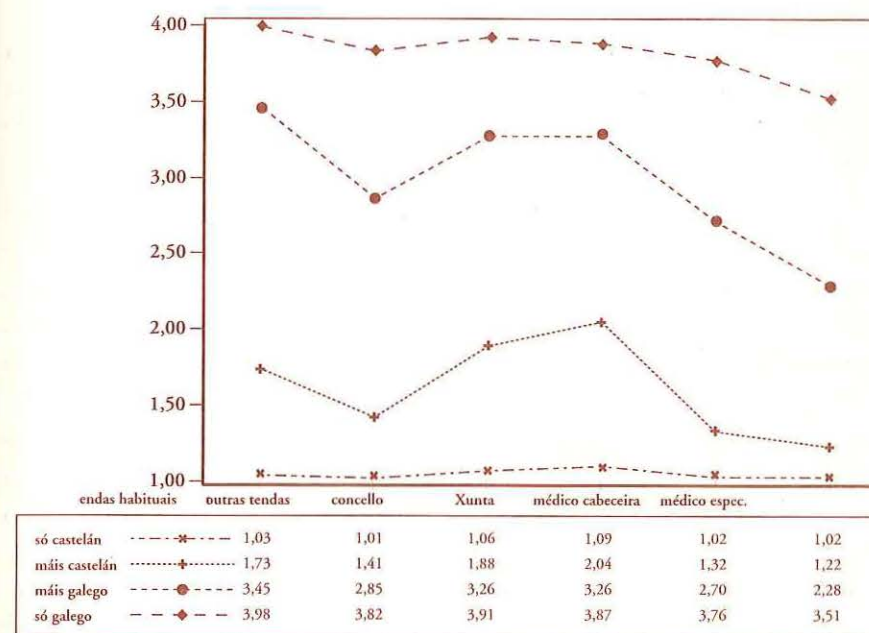
Lingua en tendas habituais	.85
Lingua en tendas non habituais	.83
Lingua no concello	.77
Lingua na Xunta	.75
Lingua co médico de cabeceira	.74
Lingua co médico especialista	.71

Os resultados desta relación entre variables, con índices positivos e moi altos, indican que os falantes manteñen, en liñas xerais, a súa lingua habitual. A diminución de tales índices segue a secuencia seguinte: interacción nas tendas habituais, nas tendas non habituais, no concello, na Xunta, co médico de cabeceira e co médico especialista. Por tanto, é nas interaccións

¹⁰⁹ No capítulo 2 explícase o concepto de correlación.

co médico onde con máis frecuencia os falantes teñen un comportamento lingüístico diferente do habitual, seguidas daquelas nas que interactúan cos funcionarios das administracións públicas e nos establecementos comerciais.

Gráfico 6.3.3
Medias de uso en diversas interaccións segundo a lingua habitual

Segundo reflicte o gráfico 6.3.3, son as condutas declaradas polos falantes bilingües as que máis contribúen á variación das medias de uso nos diferentes contextos. Os monolingües, pola contra, manteñen en boa medida a lingua que lles é propia, coa excepción dos monolingües en galego nas interaccións co médico, onde se aprecia un lixeiro descenso da media¹¹⁰. Tamén os bilingües habituais din usa-lo castelán nesta modalidade de interacción máis ca en calquera outra, de maneira que a media se orienta de xeito notable cara a esta lingua. En termos porcentuais, os bilingües que adoitan usar máis o galego prefiren nunha porcentaxe considerable o castelán, mentres os bilingües que polo xeral empregan máis o castelán inclínanse moi pouco cara ó galego. Así o indica o cadro 6.3.3:

¹¹⁰ Tralo descenso da media está a porcentaxe de monolingües en galego que nestes contextos usan só ou máis castelán: 18% co médico de cabeceira e 30.8% co médico especialista.

Cadro 6.3.3. Porcentaxes de bilingües que usan a súa lingua menos habitual nas interaccións co médico

	Bilingües (máis galego) que usan só ou máis castelán	Bilingües (máis castelán) que usan só ou máis galego
Co médico de cabeceira	43.1%	7.4%
Co médico especialista	59.5%	3.8%

Desta maneira, o leve descenso da correlación entre a lingua habitual e as dúas variables de uso co médico explícase sobre todo pola tendencia dos galegofalantes (monolingües e bilingües) ó maior emprego do castelán.

Ben diferente é o comportamento declarado polos informantes ante as preguntas relativas ó uso coas institucións. No gráfico 6.3.3 vese que a media ascende cara ó galego en tódolos bilingües ('máis castelán' e 'máis galego'). Ó mirármolas porcentaxes segundo a lingua habitual, encontramos que a maioría dos entrevistados que habitualmente falan máis galego fan un uso exclusivo desta lingua nas súas relacións co funcionariado das administracións (58.1% no concello e 57% na Xunta). Pola súa banda, os bilingües con predominio do castelán declaran empregar só esta lingua en menor medida (49.8% no concello e 44.2% na Xunta), á vez que arredor dun tercio dos mesmos prefiren usar só ou máis o galego¹¹¹. Son estas as tendencias subxacentes ó ascenso das medias en favor do galego e, tamén, as que explican o alto grao de correlación das variables 'lingua habitual' e 'lingua usada coas institucións', pois calquera destes comportamentos se manteñen dentro das condutas habituais nos bilingües.

O descenso do galego nas tendas non habituais (de novo, gráfico 6.3.3), é lixeiramente menor ó dos usos co médico. Sen embargo, a

¹¹¹ Compárense as porcentaxes:

	Bilingües (máis galego) que usan só ou máis castelán	Bilingües (máis castelán) que usan só ou máis galego
No concello	20.7%	24%
Na Xunta	20.3%	30.1%

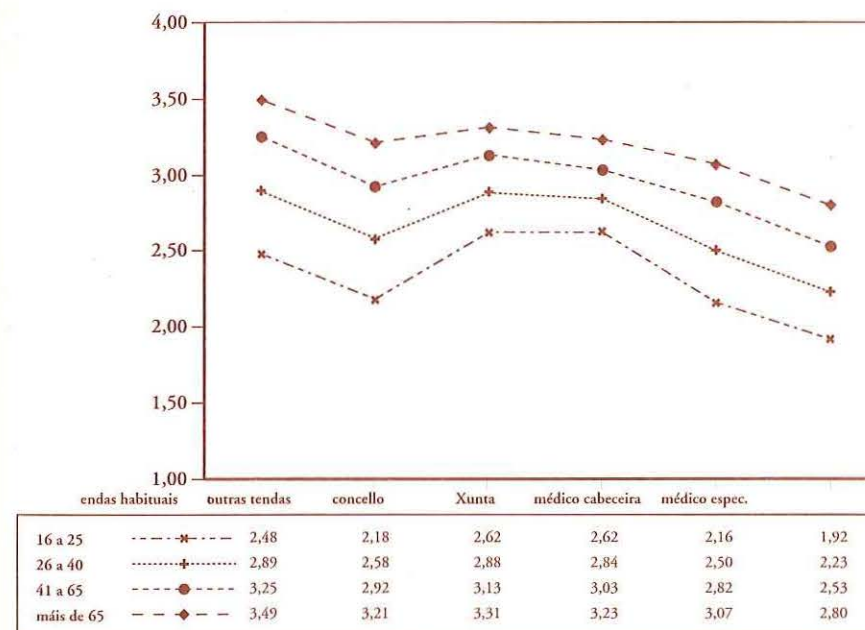
Aínda que algúns bilingües que falan máis galego prefiren o castelán, son máis os bilingües con predominio do castelán que empregan o galego. Desta maneira, ó achala media de uso coas institucións sen distinguila lingua habitual dos falantes estas variacións contribúen á vantaxe do galego sobre o castelán (reflectida no gráfico 6.3.1).

correlación está moi preto da que corresponde á compra habitual (como xa se dixo, a máis elevada). A grande correlación débese ó mantemento do comportamento habitual nos monolingües e ó feito de que, ó contrario do que sucede nas interaccións co médico, só o 12.2% dos bilingües que usan máis o galego di abandonar completamente esta lingua en favor da outra.

De maneira semellante ó que sucede coa lingua habitual para o conxunto de Galicia, o uso do galego aumenta nestas interaccións consonte a idade é maior e o hábitat máis rural, así como a medida que descenden a clase social e o nivel de estudos. Aquí limitáremonos ós resultados dos cruzamentos con idade, estudos e hábitat de residencia.

A partir das medias extraídas tomando a idade como variable de control (gráfico 6.3.4) infírese que nos dous grupos máis vellos se usa máis o galego có castelán en tódalas interaccións. No de 26 a 40 anos as medias son lixeiramente favorables ó castelán só no que se refire á lingua usada co médico especialista. Nos máis novos, como se sabe os máis castelanizados, unicamente as relacións coas institucións levarían a un predominio do galego.

Gráfico 6.3.4
Medias de uso en diversas interaccións segundo a idade

Son os informantes de menor idade os que en maior medida amosan variacións nas medias segundo o contexto. Esta característica obsérvase con claridade ó comparármolos distintos niveis de uso coas medias de lingua habitual de cada grupo¹¹². En relación con esta, canto menor é a idade máis se aproxima o falante cara ó castelán na tenda non habitual, e máis cara ó galego nas oficinas do concello e da Xunta. As medias da tenda habitual reflicten unha feble tendencia ó ascenso do galego por riba da lingua habitual consonte a idade do entrevistado é maior. Na interacción co médico, polo contrario, tódolos grupos presentan un descenso equiparable (ó redor do 0.3 no médico de cabeceira e do 0.6 no especialista) respecto á súa lingua habitual.

As medias de uso nas diversas situacións comunicativas segundo o nivel de estudos aparecen no gráfico 6.3.5. Son os falantes sen estudos e con estudos primarios os que en maior medida empregan o galego, e os que teñen estudos universitarios os que menos o fan. O comportamento dos falantes sen estudos adoita estar moi preto da súa lingua habitual¹¹³, cunha homoxeneidade que se vai perdendo consonte ascende o nivel de estudos. Naqueles que acadaron o nivel medio ou universitario destácase o ascenso da media nos usos coas institucións, en ámbolos dous casos lixeiramente por riba da súa lingua habitual.

O cruzamento co hábitat de residencia reflíctese no gráfico 6.3.6. O hábitat aparece recodificado, pois ó distinguirmos entre urbano e periurbano por unha banda e rural-1 e rural-2 pola outra non atopamos fenómenos de especial interese¹¹⁴. Para comproba-los resultados do cruzamento coa distribución orixinal da variable, confróntense as táboas 6.3.1.0 e 6.3.2.0.

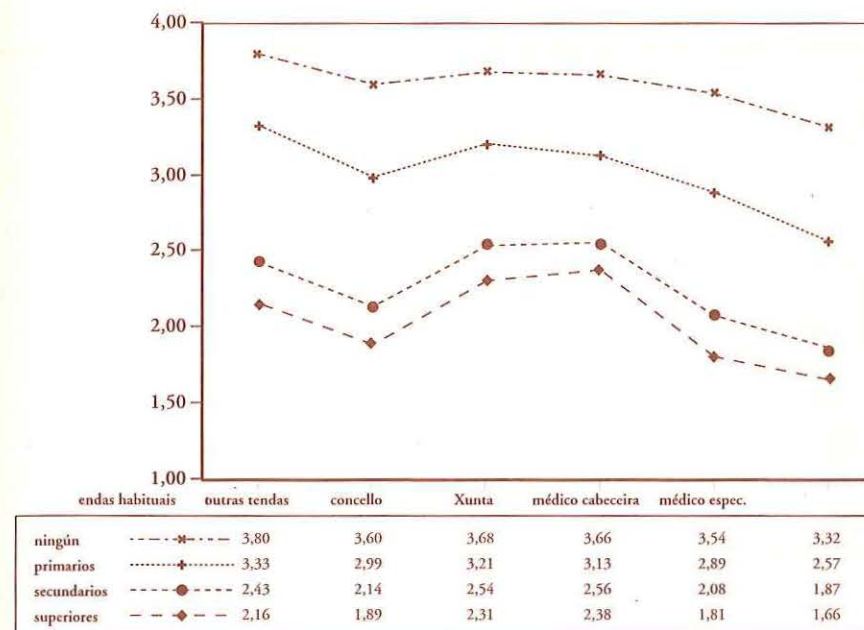
Dun xeito semellante ó que sucede coa lingua habitual (capítulo 3 deste volume), existe un menor uso do galego no urbano e un progresivo ascenso a medida que o hábitat se ruraliza. O cadro que vén a seguir amosa as medias de lingua habitual segundo o hábitat de residencia (variable

¹¹² Medias de lingua habitual: falantes de 16 a 25 anos, 2.52; de 26 a 40, 2.80; de 41 a 65, 3.13 e de máis de 65, 3.38.

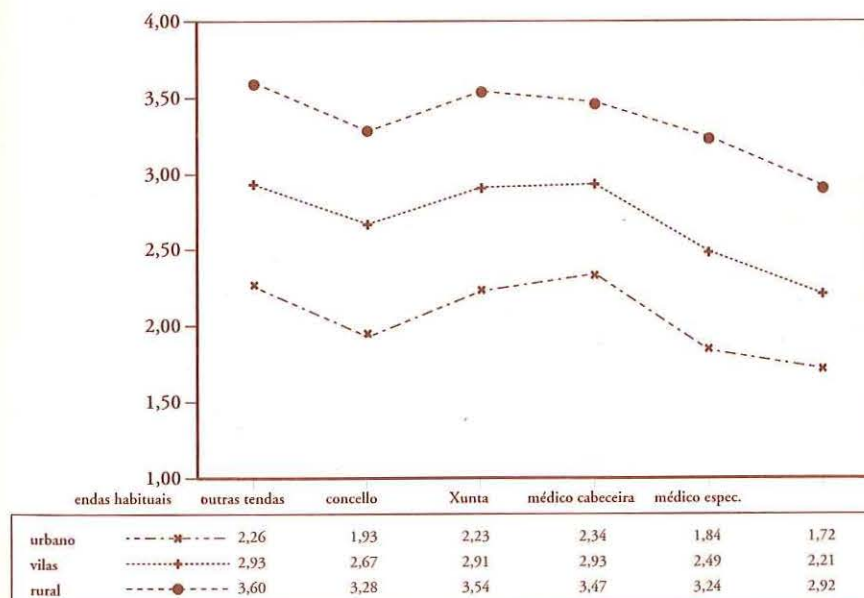
¹¹³ Medias de lingua habitual: falantes sen estudos, 3.7; con estudos primarios, 3.21; con estudos secundarios, 2.44; con estudos superiores, 2.18.

¹¹⁴ Tal como era de esperar, o galego ten maior presenza no rural-2 ca no rural-1, e no periurbano ca no urbano. Por outra banda, a media de uso na compra diaria sofre un incremento moi forte, no periurbano, respecto á lingua habitual deste hábitat, acadando unha cifra semellante á das vilas para esta mesma interacción.

Gráfico 6.3.5
Medias de uso en diversas interaccións segundo os estudos

Gráfico 6.3.6
Medias de uso en diversas interaccións segundo o hábitat de residencia

recodificada), que nos servirán para ilustrar mellor as tendencias nas diversas interaccións.

Cadro 6.3.4. Medias de lingua habitual por hábitat de residencia

Urbano	2.33
Vilas	2.86
Rural	3.43

No urbano, o uso na compra diaria está moi preto da media da lingua habitual, superándoa un pouco nas vilas e algo máis no rural. As medias de uso na compra non habitual descenden máis respecto ó uso lingüístico común ca no vilego e no rural. É dicir, que estes contextos favorecen o mantemento do castelán ou o cambio cara a esta lingua nos falantes do urbano, mentres nos do rural o efecto é menos intenso (nas compras menos frecuentes) ou contrario (na compra diaria, onde a lingua de máis uso, o galego, vese reforzada). O fenómeno reflíctese en medias de moi escasa variación, de maneira que sería arriscado tirar conclusións tallantes. Sen embargo, o fenómeno é coherente coas características dos diferentes lugares de residencia: un contorno fortemente galeguizado, como é o rural, favorecería a presenza do galego ou, cando menos, non tería por que facer descende-la media de xeito notable; pola contra, un ámbito máis castelanizado faría que os falantes usasen máis o castelán, sobre todo en situacións de maior formalidade.

No que atinxe ós usos coas institucións, no medio rural o emprego do galego no concello supera lixeiramente o da Xunta, e tamén a media da lingua habitual, cunha diferenza de 0.11 puntos. No urbano a tendencia é xustamente a contraria, cunha maior diferenza en favor do galego na Xunta e unha media un pouco inferior á lingua habitual no concello. Este fenómeno pode deberse ás características sociais do medio rural, ás que nos referimos ó principio desta sección. De tódolos xeitos, cómpre non esquecer que as puntuacións varían moi pouco entre uns e outros contextos, entre uns e outros hábitats, e que os informantes non responden á pregunta do cuestionario sobre o uso na Xunta nunha porcentaxe considerable.

As diferencias entre as medias co médico de cabeceira e co especialista son maiores no rural (1.12 puntos) ca no urbano (0.32

puntos), estando as vilas nunha situación intermedia. Recórdese o que dixemos na introducción desta sección sobre as interaccións co médico: sería lóxico que os médicos de aldeas e vilas pequenas tivesen un contacto moito máis espontáneo cos seus pacientes, o que favorecería un maior emprego da lingua habitual dos segundos. O contacto co médico especialista, sen embargo, supón en moitos casos un desprazamento xeográfico e unha modalidade de interacción máis formal para os habitantes destes lugares.

6.3.2. Usos lingüísticos nos establecementos comerciais, nas institucións administrativas e co médico por sectores

Ó establecérmolo-las divisións en sectores cando elaborámo-la mostra do MSG, obtivemos agrupacións de concellos nas que predominaban diferentes tipos de hábitat¹¹⁵. Ó analizármolos usos nestas interaccións por sector tendo en conta cal era o hábitat predominante en cada un, observamos que as tendencias coincidían, en liñas xerais, coas dos diferentes hábitats no conxunto do territorio galego. En consecuencia, a descrición por sectores podía resultar un tanto redundante. Por ese motivo, e polo feito de que unha considerable porcentaxe de falantes non responden ás preguntas 66 (*¿Que lingua fala cando ten que resolver asuntos nalgunha oficina da Xunta?*) e 68 (*¿Que lingua fala ó médico especialista?*), decidimos elimina-la descrición por sectores salvo para os usos nas tendas.

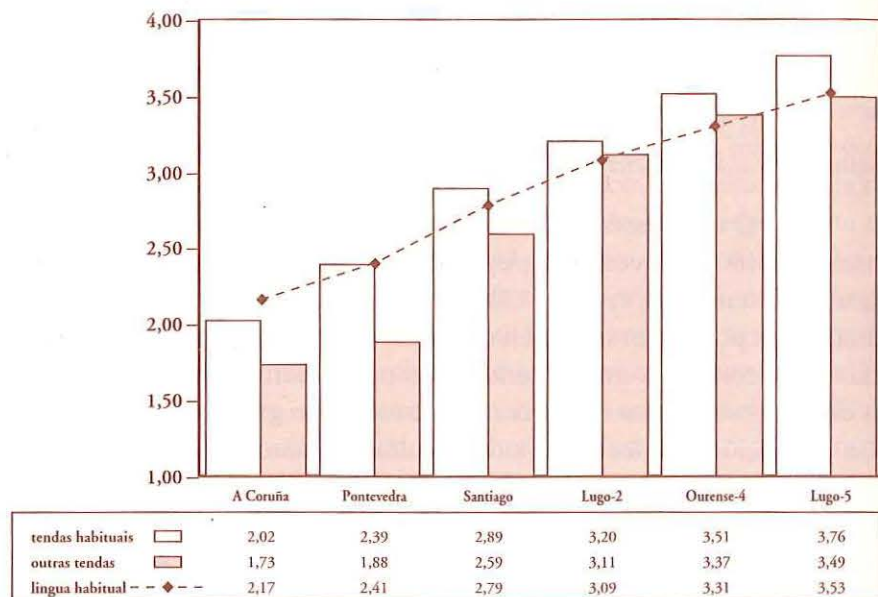
O gráfico 6.3.7 amosa as medias de uso nas tendas nos seis sectores seleccionados. Na Coruña e Pontevedra, sectores urbanos e notablemente castelanizados, a media da tenda diaria está moi próxima á lingua habitual do sector; pola contra, nun sector urbano pero con maior emprego do galego como Santiago, a media supera un pouco a lingua habitual, fenómeno que se incrementa a medida que o sector ten menos

¹¹⁵ Os sectores resultan da agrupación de concellos segundo determinadas características demográficas (número de habitantes, sectores económicos predominantes). Estas características son, *grosso modo*, propias de diferentes tipos de hábitat, aínda que dentro de cada sector existe unha heteroxeneidade que non pode ser esquecida. Para a metodoloxía empregada na distribución por sectores, véxase o capítulo 1 deste volume. Consúltase tamén o capítulo 2, onde se tratan algunhas características importantes do hábitat nos sectores seleccionados.

trazos urbanos. As medias da tenda non habitual, pola súa banda, oriéntanse máis cara ó castelán, respecto á lingua habitual de cada sector, canto máis urbano é o hábitat predominante.

Gráfico 6.3.7
Medias de uso nas tendas por sectores

Cómpre salientar, en calquera caso, que as medias da Pontevedra urbana son en realidade máis baixas do que indica o gráfico. A poboación do periurbano neste sector constitúe a metade do total; como este hábitat ten niveis de uso do galego superiores ós do urbano, o resultado de consideralos conxuntamente ó achármolos medias é unha suba das mesmas que pode ser enganosa. Polo tanto, téñase en conta que a media neste sector é de 1.78 no urbano e 2.98 no periurbano na tenda habitual, e de 1.57 no urbano e 2.17 no periurbano noutras compras. Como se pode ver, a diferenza entre un e outro lugar de residencia é maior nas interaccións da compra diaria, porque, nesta situación comunicativa, existe unha tendencia xeral no periurbano (observada no conxunto de Galicia) a un forte ascenso da media respecto á lingua habitual.

Táboa 6.1.1.0. *Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. Galicia**

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL GALICIA	3.10	2.09	3.06	2.36	3.13	2.61	3.62
IDADE							
16 a 25 anos	2.60	1.71	2.47	1.92	2.57	2.12	3.45
26 a 40 anos	2.95	1.90	2.90	2.22	2.97	2.47	3.54
41 a 65 anos	3.28	2.23	3.28	2.48	3.34	2.77	3.71
máis de 65 anos	3.51	2.60	3.50	2.86	3.54	3.03	3.78
ESTUDIOS							
ningún	3.81	3.11	3.82	3.29	3.84	3.47	3.93
primarios incompletos	3.55	2.55	3.54	2.79	3.59	3.07	3.82
primarios completos	3.18	2.07	3.13	2.28	3.22	2.63	3.65
FP	2.76	1.74	2.63	1.97	2.76	2.22	3.49
BUP	2.41	1.52	2.33	1.77	2.41	1.92	3.34
carreira grao medio	2.31	1.45	2.28	1.69	2.34	1.78	3.30
carreira grao superior	2.12	1.36	2.07	1.67	2.12	1.67	3.22
outros estudos	2.77	1.66	2.69	1.88	2.74	2.18	3.31
CLASE SOCIAL							
baixa	3.44	2.72	3.43	2.86	3.49	3.13	3.79
media-baixa	3.38	2.36	3.33	2.60	3.39	2.87	3.73
media	2.83	1.80	2.80	2.10	2.87	2.33	3.53
media-alta	2.27	1.44	2.23	1.76	2.29	1.85	3.18
PROFESIÓN							
empresarios	3.31	2.16	3.27	2.41	3.34	2.64	3.74
titul. superior ou media	2.04	1.32	2.02	1.59	2.03	1.60	3.15
profesionais liberais	2.03	1.29	1.92	1.46	2.02	1.58	3.09
docentes	2.47	1.53	2.46	1.90	2.51	1.93	3.40
forzas armadas	2.71	1.61	2.73	1.70	2.77	2.05	3.39
administración subalterno	2.74	1.74	2.75	2.00	2.79	2.25	3.48
persoal servizos	2.78	1.73	2.67	1.96	2.81	2.25	3.46
autónomos	3.34	2.24	3.32	2.47	3.40	2.79	3.74
labregos	3.95	3.36	3.93	3.48	3.94	3.63	3.97
marineiros	3.75	2.31	3.72	2.73	3.74	3.16	3.94
obreiros	3.26	2.10	3.23	2.40	3.30	2.74	3.73
estudiantes	2.28	1.50	2.16	1.70	2.25	1.81	3.34
amas de casa	3.17	2.19	3.15	2.39	3.23	2.68	3.60
persoas econ. inactivas	2.75	1.89	2.58	2.06	2.73	2.31	3.34
SEXO							
home	3.18	2.10	3.16	2.41	3.21	2.67	3.70
muller	3.02	2.09	2.97	2.33	3.05	2.55	3.56
HÁBITAT DE RESIDENCIA							
urbano	2.11	1.36	2.22	1.62	2.32	1.82	3.24
periurbano	3.06	1.98	2.89	2.04	2.97	2.44	3.61
vilas	3.02	1.91	2.98	2.21	3.05	2.44	3.60
rural-1	3.44	2.22	3.35	2.54	3.40	2.82	3.77
rural-2	3.74	2.82	3.64	2.96	3.68	3.19	3.87

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.1.1.1. Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. A Coruña*

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL SECTOR	2.03	1.24	2.17	1.60	2.31	1.73	3.25
IDADE							
16 a 25 anos	1.41	1.08	1.54	1.27	1.65	1.32	3.11
26 a 40 anos	1.86	1.14	2.00	1.49	2.08	1.62	3.16
41 a 65 anos	2.23	1.30	2.40	1.66	2.55	1.83	3.27
máis de 65 anos	2.74	1.52	2.79	2.15	3.04	2.27	3.56
ESTUDIOS							
ningún	3.32	2.09	3.46	2.81	3.69	2.95	3.93
primarios incompletos	2.65	1.43	2.75	1.94	3.00	2.20	3.60
primarios completos	2.13	1.24	2.29	1.57	2.45	1.80	3.16
FP	1.96	1.11	2.00	1.45	2.12	1.49	3.27
BUP	1.40	1.03	1.55	1.25	1.60	1.28	3.03
carreira grao medio	1.53	1.09	1.67	1.28	1.79	1.38	2.90
carreira grao superior	1.50	1.11	1.67	1.41	1.68	1.25	3.12
outros estudos	2.41	1.22	2.41	1.59	2.55	2.14	3.09
CLASE SOCIAL							
baixa	2.38	1.31	2.49	1.70	2.59	2.18	3.32
media-baixa	2.40	1.38	2.50	1.80	2.67	1.89	3.42
media	1.92	1.20	2.08	1.53	2.21	1.67	3.24
media-alta	1.43	1.10	1.55	1.42	1.58	1.30	2.75
PROFESIÓN							
empresarios	2.21	1.33	2.38	1.74	2.55	1.89	3.36
titul. superior ou media	1.48	1.12	1.56	1.30	1.50	1.20	2.81
profesionais liberais	1.60	1.00	1.70	1.40	1.60	1.10	3.30
docentes	1.75	1.11	1.82	1.46	2.04	1.40	3.05
forzas armadas	2.35	1.41	2.65	1.40	2.55	2.15	3.30
administración subalterno	1.99	1.18	2.14	1.47	2.19	1.63	3.27
persoal servizos	1.84	1.08	2.00	1.33	2.20	1.60	2.97
autónomos	2.45	1.33	2.68	1.57	2.97	2.03	3.47
labregos	3.36	2.22	3.55	2.82	3.73	2.82	3.91
marifeiros	3.45	1.44	3.45	2.60	3.65	2.85	4.00
obreiros	2.43	1.36	2.50	1.87	2.66	1.99	3.48
estudiantes	1.33	1.09	1.50	1.32	1.57	1.29	3.11
amas de casa	2.20	1.28	2.34	1.73	2.55	1.88	3.22
persoas econ. inactivas	1.45	1.27	1.36	1.27	1.55	1.36	2.55
SEXO							
home	2.19	1.25	2.35	1.68	2.44	1.82	3.41
muller	1.90	1.22	2.01	1.54	2.19	1.66	3.11
HÁBITAT DE RESIDENCIA							
urbano	2.02	1.23	2.16	1.60	2.30	1.72	3.24
periurbano	2.93	1.71	2.71	1.86	2.79	2.14	3.79

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.1.1.2. Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. Santiago*

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL SECTOR	2.90	2.08	2.89	2.21	2.98	2.42	3.59
IDADE							
16 a 25 anos	2.35	1.61	2.31	1.76	2.40	1.93	3.48
26 a 40 anos	2.78	1.89	2.74	2.16	2.85	2.29	3.48
41 a 65 anos	3.15	2.32	3.18	2.38	3.28	2.66	3.72
máis de 65 anos	3.33	2.66	3.40	2.62	3.44	2.89	3.72
ESTUDIOS							
ningún	3.81	3.31	3.84	3.37	3.87	3.44	3.97
primarios incompletos	3.69	3.05	3.68	2.86	3.78	3.29	3.93
primarios completos	3.22	2.26	3.25	2.23	3.34	2.59	3.68
FP	2.90	2.02	2.77	2.00	2.94	2.25	3.68
BUP	2.41	1.53	2.31	1.72	2.43	1.90	3.42
carreira grao medio	2.42	1.44	2.43	1.93	2.48	2.00	3.44
carreira grao superior	2.15	1.32	2.20	1.86	2.28	1.82	3.23
outros estudos	2.89	2.00	3.00	2.33	3.22	1.89	4.00
CLASE SOCIAL							
baixa	3.57	3.02	3.51	2.85	3.64	3.09	3.85
media-baixa	3.31	2.51	3.29	2.47	3.42	2.81	3.72
media	2.77	1.96	2.79	2.12	2.86	2.28	3.57
media-alta	2.51	1.65	2.39	2.00	2.54	2.14	3.37
PROFESIÓN							
empresarios	3.28	2.17	3.28	2.53	3.45	2.77	3.82
titul. superior ou media	2.29	1.44	2.29	1.97	2.47	1.79	3.23
profesionais liberais	2.31	1.47	2.31	2.00	2.69	2.13	3.56
docentes	2.33	1.43	2.49	2.03	2.46	2.06	3.41
forzas armadas	3.42	1.90	3.58	2.42	3.50	2.92	3.67
administración subalterno	2.93	1.95	2.97	2.21	3.02	2.41	3.60
persoal servizos	3.02	1.88	2.86	2.08	2.98	2.41	3.48
autónomos	3.23	2.43	3.13	2.31	3.31	2.56	3.69
labregos	3.92	3.23	3.98	3.34	3.96	3.69	4.00
marifeiros	3.25	2.25	3.00	2.75	3.00	3.25	4.00
obreiros	3.40	2.61	3.38	2.46	3.42	2.78	3.77
estudiantes	2.14	1.39	2.12	1.62	2.26	1.75	3.42
amas de casa	3.18	2.59	3.18	2.41	3.29	2.69	3.69
persoas econ. inactivas	2.38	1.06	1.92	1.42	1.96	1.88	2.96
SEXO							
home	3.00	2.07	3.00	2.32	3.10	2.47	3.67
muller	2.81	2.10	2.79	2.12	2.89	2.38	3.53
HÁBITAT DE RESIDENCIA							
urbano	2.57	1.71	2.64	2.04	2.74	2.13	3.47
periurbano	3.68	2.86	3.49	2.64	3.57	3.13	3.88

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.1.1.3. Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. Lugo-2*

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL SECTOR	3.26	2.48	3.21	2.39	3.25	2.73	3.62
IDADE							
16 a 25 anos	2.43	1.78	2.32	1.71	2.34	1.97	3.34
26 a 40 anos	3.13	2.32	3.04	2.25	3.10	2.68	3.46
41 a 65 anos	3.46	2.59	3.45	2.55	3.49	2.86	3.72
máis de 65 anos	3.67	3.03	3.64	2.78	3.68	3.15	3.81
ESTUDIOS							
ningún	3.73	3.20	3.70	3.13	3.77	3.53	3.83
primarios incompletos	3.58	2.77	3.59	2.76	3.62	3.10	3.81
primarios completos	3.41	2.61	3.33	2.35	3.41	2.88	3.66
FP	2.58	1.82	2.64	1.83	2.66	2.07	3.38
BUP	2.37	1.86	2.23	1.72	2.22	1.79	3.07
carreira grao medio	2.79	1.94	2.62	2.13	2.70	2.11	3.42
carreira grao superior	2.75	2.06	2.81	2.19	2.72	2.14	3.44
outros estudos	3.50	2.67	3.50	2.33	3.50	2.67	3.67
CLASE SOCIAL							
baixa	3.60	3.09	3.58	2.93	3.61	3.18	3.79
media-baixa	3.35	2.54	3.30	2.43	3.34	2.80	3.68
media	2.96	2.20	2.92	2.20	2.97	2.50	3.44
media-alta	2.14	1.12	2.10	1.38	2.14	1.76	2.86
PROFESIÓN							
empresarios	3.11	2.47	3.15	2.34	3.22	2.35	3.65
titul. superior ou media	2.36	1.55	2.36	2.07	2.36	2.00	2.71
profesionais liberais	2.50	2.00	2.50	2.00	2.50	1.50	4.00
docentes	3.09	2.11	3.03	2.41	3.06	2.39	3.75
forzas armadas	3.56	2.92	3.69	2.06	3.69	3.44	3.75
administración subalterno	3.05	2.25	2.97	2.18	3.08	2.68	3.46
persoal servizos	2.58	1.82	2.42	1.75	2.62	2.00	2.96
autónomos	3.27	2.27	3.29	2.31	3.36	2.81	3.64
labregos	4.00	3.33	3.98	3.33	3.99	3.72	4.00
marifeiros	3.91	3.17	3.83	3.00	3.91	3.26	4.00
obreiros	3.55	2.64	3.49	2.53	3.51	3.05	3.79
estudiantes	2.31	1.74	2.23	1.66	2.17	1.80	3.26
amas de casa	3.44	2.64	3.37	2.48	3.42	2.83	3.65
persoas econ. inactivas	2.05	1.53	2.10	1.57	2.19	1.71	3.10
SEXO							
home	3.27	2.50	3.26	2.41	3.30	2.82	3.67
muller	3.24	2.47	3.17	2.37	3.21	2.66	3.5
HÁBITAT DE RESIDENCIA							
vilas	3.05	2.17	3.03	2.25	3.08	2.56	3.51
rural-2	3.68	3.03	3.58	2.68	3.61	3.10	3.83

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.1.1.4. Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. Lugo-5*

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL SECTOR	3.79	3.02	3.71	3.03	3.75	3.38	3.87
IDADE							
16 a 25 anos	3.63	2.68	3.34	2.74	3.51	3.07	3.79
26 a 40 anos	3.70	2.89	3.63	2.97	3.68	3.32	3.84
41 a 65 anos	3.86	3.09	3.81	3.09	3.83	3.44	3.90
máis de 65 anos	3.86	3.23	3.83	3.17	3.84	3.50	3.91
ESTUDIOS							
ningún	3.88	3.55	3.85	3.48	3.88	3.80	3.90
primarios incompletos	3.90	3.25	3.86	3.22	3.87	3.53	3.91
primarios completos	3.85	2.96	3.76	2.96	3.81	3.41	3.91
FP	3.65	2.86	3.44	2.57	3.55	3.24	3.77
BUP	3.53	2.41	3.31	2.63	3.47	2.78	3.81
carreira grao medio	3.18	2.19	2.91	2.36	3.15	2.47	3.58
carreira grao superior	3.14	2.05	2.92	2.52	3.02	2.69	3.68
outros estudos	3.30	2.25	3.30	1.80	3.40	2.80	3.60
CLASE SOCIAL							
baixa	3.91	3.36	3.88	3.50	3.88	3.58	3.93
media-baixa	3.80	3.06	3.73	3.12	3.75	3.41	3.86
media	3.76	2.84	3.66	2.79	3.75	3.30	3.88
media-alta	3.62	2.57	3.42	2.67	3.55	3.10	3.93
PROFESIÓN							
empresarios	3.79	2.94	3.71	2.92	3.81	3.32	3.89
titul. superior ou media	2.56	1.38	2.13	1.75	2.38	1.88	3.63
profesionais liberais	2.77	2.09	2.75	2.31	2.92	2.23	3.54
docentes	3.66	2.52	3.52	2.52	3.62	3.07	3.83
forzas armadas	3.68	2.13	3.68	2.18	3.59	2.55	3.86
administración subalterno	3.79	2.78	3.73	2.70	3.76	3.21	3.88
persoal servizos	3.71	2.77	3.62	3.11	3.60	3.38	3.82
autónomos	3.86	2.94	3.77	2.91	3.79	3.41	3.91
labregos	3.93	3.44	3.91	3.41	3.92	3.69	3.93
marifeiros	4.00	3.17	3.82	1.82	3.82	3.18	4.00
obreiros	3.88	3.10	3.76	3.04	3.80	3.47	3.89
estudiantes	3.39	2.28	2.99	2.44	3.25	2.72	3.71
amas de casa	3.71	2.81	3.62	2.83	3.65	3.16	3.81
persoas econ. inactivas	3.80	2.88	3.60	3.08	3.68	3.40	3.84
SEXO							
home	3.82	3.02	3.73	3.03	3.78	3.42	3.88
muller	3.77	3.03	3.68	3.04	3.73	3.34	3.87
HÁBITAT DE RESIDENCIA							
rural-1	3.68	2.66	3.56	2.73	3.65	3.19	3.88
rural-2	3.86	3.26	3.80	3.22	3.82	3.49	3.87

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.1.1.5. Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. Ourense-4*

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL SECTOR	3.61	2.56	3.48	2.64	3.48	3.11	3.65
IDADE							
16 a 25 anos	3.26	1.92	2.93	2.00	3.05	2.56	3.52
26 a 40 anos	3.47	2.34	3.33	2.39	3.32	2.90	3.50
41 a 65 anos	3.74	2.71	3.66	2.78	3.63	3.27	3.72
máis de 65 anos	3.81	3.16	3.78	3.17	3.75	3.52	3.78
ESTUDIOS							
ningún	3.87	3.00	3.84	2.78	3.75	3.66	3.89
primarios incompletos	3.84	3.08	3.78	2.99	3.73	3.38	3.81
primarios completos	3.54	2.38	3.41	2.60	3.47	3.05	3.55
FP	3.23	2.13	2.97	1.95	3.06	2.45	3.33
BUP	3.09	1.64	2.82	1.95	2.82	2.43	3.31
carreira grao medio	3.00	2.00	2.45	1.85	2.61	2.00	3.30
carreira grao superior	3.15	1.71	3.00	2.15	2.92	2.73	3.54
outros estudos	3.75	1.00	3.50	3.00	3.50	2.75	3.50
CLASE SOCIAL							
baixa	3.88	3.58	3.80	2.65	3.76	3.76	3.88
media-baixa	3.73	2.77	3.60	2.61	3.59	3.19	3.75
media	3.48	2.36	3.35	2.69	3.38	3.00	3.53
media-alta	3.04	1.95	2.70	2.13	2.65	2.26	3.13
PROFESIÓN							
empresarios	3.73	2.90	3.61	3.07	3.61	3.02	3.71
titul. superior ou media	3.57	2.33	2.57	2.14	2.43	2.43	3.14
profesionais liberais	2.67	2.67	2.67	2.67	2.67	3.00	3.00
docentes	3.25	2.00	2.75	2.58	2.92	2.67	3.25
forzas armadas	3.00	1.00	2.00	2.00	2.50	1.00	3.00
administración subalterno	3.41	2.39	3.14	2.37	3.27	2.69	3.43
persoal servizos	3.25	2.36	3.25	2.00	3.19	3.19	3.56
autónomos	3.52	2.56	3.38	2.36	3.43	3.05	3.60
labregos	3.94	3.23	3.93	3.19	3.86	3.64	3.89
obreiros	3.66	2.34	3.51	2.59	3.50	3.06	3.67
estudiantes	3.13	1.77	2.80	1.81	2.88	2.40	3.47
amas de casa	3.64	2.78	3.59	2.74	3.58	3.26	3.64
persoas econ. inactivas	3.39	1.89	2.96	1.87	3.04	2.39	3.57
SEXO							
home	3.63	2.52	3.51	2.64	3.48	3.13	3.67
muller	3.59	2.61	3.46	2.64	3.49	3.10	3.63
HÁBITAT DE RESIDENCIA							
vilas	3.29	2.19	3.17	2.36	3.18	2.82	3.37
rural-1	3.81	3.18	3.73	2.29	3.68	3.41	3.83
rural-2	3.76	2.76	3.61	2.88	3.62	3.22	3.77

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.1.1.6. Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. Pontevedra*

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL SECTOR	2.50	1.63	2.43	1.65	2.47	1.91	3.35
IDADE							
16 a 25 anos	1.89	1.27	1.66	1.30	1.73	1.46	3.17
26 a 40 anos	2.32	1.40	2.26	1.55	2.32	1.88	3.23
41 a 65 anos	2.86	1.85	2.86	1.74	2.86	2.05	3.52
máis de 65 anos	2.93	2.25	2.93	2.19	2.97	2.38	3.43
ESTUDIOS							
ningún	3.91	3.50	3.87	3.30	3.91	3.26	4.00
primarios incompletos	3.27	2.36	3.31	2.12	3.32	2.49	3.71
primarios completos	2.94	1.74	2.87	1.74	2.88	2.16	3.52
FP	2.06	1.30	1.76	1.36	1.85	1.56	2.84
BUP	1.71	1.14	1.63	1.23	1.64	1.36	3.09
carreira grao medio	1.63	1.19	1.57	1.23	1.69	1.35	2.93
carreira grao superior	1.60	1.20	1.58	1.33	1.62	1.38	3.07
outros estudos	2.11	1.25	1.60	1.10	1.80	1.30	3.70
CLASE SOCIAL							
baixa	4.00	3.17	4.00	3.38	4.00	3.00	4.00
media-baixa	2.96	1.99	2.91	1.91	2.92	2.22	3.56
media	2.02	1.31	1.94	1.35	2.00	1.60	3.13
media-alta	1.41	1.20	1.41	1.12	1.47	1.12	2.82
PROFESIÓN							
empresarios	2.91	1.71	2.76	1.85	2.93	2.20	3.74
titul. superior ou media	1.34	1.05	1.40	1.16	1.33	1.20	2.67
profesionais liberais	1.29	1.00	1.36	1.14	1.36	1.21	3.08
docentes	1.89	1.32	1.74	1.43	1.88	1.49	3.00
forzas armadas	2.06	1.31	2.12	1.12	2.06	1.41	3.44
administración subalterno	2.17	1.49	2.16	1.50	2.15	1.72	3.06
persoal servizos	2.51	1.77	2.49	1.65	2.57	1.75	3.49
autónomos	3.11	1.79	2.92	1.63	3.02	2.31	3.60
labregos	3.87	3.12	3.89	3.11	3.84	3.21	3.90
maríneiros	3.41	1.85	3.41	2.35	3.53	2.35	3.82
obreiros	3.04	2.02	3.03	1.84	3.05	2.29	3.57
estudiantes	1.61	1.12	1.43	1.21	1.47	1.27	3.15
amas de casa	2.63	1.64	2.58	1.60	2.61	1.97	3.31
persoas econ. inactivas	1.57	1.25	1.64	1.57	1.64	1.36	3.21
SEXO							
home	2.60	1.67	2.55	1.71	2.60	2.00	3.50
muller	2.41	1.59	2.33	1.59	2.36	1.85	3.22
HÁBITAT DE RESIDENCIA							
urbano	1.84	1.26	1.92	1.42	1.97	1.58	3.15
periurbano	3.11	2.00	2.91	1.86	2.93	2.23	3.53

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.1.2.0. Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. Galicia*

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL GALICIA	3.10	2.09	3.06	2.36	3.13	2.61	3.62
LINGUA INICIAL							
galego	3.77	2.71	3.73	2.96	3.81	3.27	3.96
castelán	1.78	1.19	1.75	1.31	1.75	1.38	2.84
as dúas	2.76	1.59	2.68	1.76	2.85	2.07	3.75
outras	2.61	1.86	2.54	2.10	2.65	2.24	3.12
LINGUA HABITUAL							
só castelán	1.06	1.00	1.03	1.02	1.03	1.03	1.73
máis castelán	1.91	1.15	1.85	1.24	1.89	1.34	3.44
máis galego	3.49	1.95	3.42	2.22	3.61	2.66	3.93
só galego	3.99	3.26	3.98	3.45	3.99	3.68	4.00
ENTENDE O GALEGO							
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.07
pouco	1.64	1.17	1.58	1.21	1.60	1.28	2.21
bastante	3.16	2.11	3.11	2.39	3.17	2.67	3.63
moito	3.14	2.14	3.10	2.41	3.18	2.63	3.71
FALA O GALEGO							
nada	1.01	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.04
pouco	1.64	1.15	1.58	1.24	1.57	1.34	2.55
bastante	3.27	2.16	3.23	2.46	3.31	2.74	3.80
moito	3.46	2.41	3.43	2.68	3.51	2.93	3.89
LE O GALEGO							
nada	3.06	2.21	3.03	2.42	3.04	2.58	3.35
pouco	3.24	2.22	3.20	2.47	3.25	2.74	3.64
bastante	3.01	1.93	2.96	2.21	3.05	2.50	3.66
moito	2.80	1.82	2.75	2.15	2.87	2.31	3.66
ESCRIBE O GALEGO							
nada	3.04	2.05	3.02	2.29	3.06	2.53	3.43
pouco	3.22	2.18	3.19	2.44	3.26	2.72	3.71
bastante	2.93	1.92	2.87	2.20	2.96	2.46	3.68
moito	2.88	1.91	2.81	2.26	2.93	2.40	3.73
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN							
familia	3.42	2.34	3.37	2.61	3.46	2.89	3.84
escola	1.54	1.11	1.55	1.21	1.54	1.30	2.90
amigos	2.08	1.29	2.15	1.48	2.07	1.53	3.17
veciños	1.94	1.23	1.79	1.30	1.78	1.38	2.73
traballo	1.81	1.17	1.87	1.37	1.80	1.40	2.97
outros	1.53	1.19	1.60	1.30	1.57	1.32	2.69

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.1.2.1. Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. A Coruña*

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL SECTOR	2.03	1.24	2.17	1.60	2.31	1.73	3.25
LINGUA INICIAL							
galego	3.08	1.61	3.24	2.27	3.52	2.63	3.92
castelán	1.40	1.05	1.48	1.22	1.51	1.19	2.72
as dúas	1.91	1.06	2.20	1.38	2.43	1.53	3.82
outras	1.00	1.00	1.50	1.00	1.50	1.33	2.17
LINGUA HABITUAL							
só castelán	1.05	1.00	1.02	1.02	1.05	1.02	1.98
máis castelán	1.57	1.03	1.79	1.26	1.91	1.24	3.54
máis galego	3.06	1.39	3.29	2.01	3.62	2.48	3.95
só galego	3.93	2.46	3.95	3.43	3.99	3.59	3.98
ENTENDE O GALEGO							
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.33
pouco	1.30	1.08	1.30	1.09	1.30	1.13	2.45
bastante	1.97	1.23	2.09	1.48	2.24	1.71	3.07
moito	2.12	1.25	2.27	1.70	2.41	1.78	3.39
FALA O GALEGO							
nada	1.02	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.02
pouco	1.23	1.03	1.24	1.09	1.26	1.08	2.32
bastante	2.14	1.24	2.29	1.56	2.48	1.82	3.52
moito	2.40	1.35	2.59	1.91	2.75	2.01	3.67
LE O GALEGO							
nada	1.58	1.12	1.72	1.33	1.75	1.44	2.28
pouco	2.09	1.30	2.24	1.56	2.38	1.81	3.16
bastante	2.10	1.22	2.20	1.56	2.40	1.74	3.36
moito	1.93	1.18	2.10	1.67	2.18	1.65	3.35
ESCRIBE O GALEGO							
nada	1.85	1.17	1.94	1.38	2.10	1.47	2.80
pouco	2.27	1.31	2.42	1.76	2.56	1.95	3.39
bastante	2.00	1.17	2.08	1.53	2.22	1.71	3.43
moito	1.71	1.16	1.95	1.58	2.03	1.57	3.39
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN							
familia	2.50	1.38	2.64	1.87	2.89	2.10	3.67
escola	1.13	1.03	1.29	1.10	1.31	1.08	2.79
amigos	1.56	1.03	1.75	1.28	1.67	1.22	3.03
veciños	1.39	1.02	1.30	1.20	1.30	1.11	2.59
traballo	1.44	1.03	1.69	1.34	1.56	1.31	2.90
outros	1.36	1.15	1.45	1.32	1.41	1.26	2.47

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.1.2.2. *Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. Santiago**

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL SECTOR	2.90	2.08	2.89	2.21	2.98	2.42	3.59
LINGUA INICIAL							
galego	3.68	2.78	3.65	2.81	3.77	3.20	3.95
castelán	1.84	1.20	1.85	1.44	1.85	1.44	2.98
as dúas	2.51	1.52	2.60	1.87	2.80	1.87	3.78
outras	2.08	1.50	2.08	1.77	2.38	1.77	2.54
LINGUA HABITUAL							
só castelán	1.12	1.00	1.10	1.02	1.05	1.10	1.72
máis castelán	1.97	1.18	1.95	1.38	2.00	1.33	3.50
máis galego	3.36	1.97	3.35	2.25	3.62	2.63	3.95
só galego	3.97	3.38	3.99	3.43	4.00	3.75	4.00
ENTENDE O GALEGO							
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.70	1.05	1.56	1.19	1.70	1.40	2.07
bastante	2.82	1.92	2.80	2.10	2.93	2.32	3.54
moito	2.97	2.18	2.97	2.30	3.05	2.50	3.67
FALA O GALEGO							
nada	1.05	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.53	1.05	1.46	1.20	1.46	1.25	2.49
bastante	2.83	1.92	2.85	2.09	2.98	2.28	3.68
moito	3.32	2.49	3.32	2.56	3.41	2.82	3.88
LE O GALEGO							
nada	2.89	2.14	2.84	2.19	2.93	2.40	3.34
pouco	2.96	2.12	2.99	2.21	3.04	2.46	3.53
bastante	2.74	1.97	2.69	2.00	2.83	2.23	3.54
moito	2.89	1.95	2.90	2.28	2.99	2.44	3.74
ESCRIBE O GALEGO							
nada	2.92	2.12	2.91	2.06	2.98	2.35	3.38
pouco	2.88	2.08	2.86	2.14	2.95	2.37	3.56
bastante	2.65	1.91	2.70	2.09	2.79	2.25	3.65
moito	2.95	1.86	2.93	2.43	3.06	2.56	3.85
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN							
familia	3.23	2.34	3.20	2.44	3.32	2.70	3.83
escola	1.68	1.00	1.76	1.26	1.79	1.41	3.08
amigos	2.17	1.33	2.21	1.70	2.17	1.70	3.02
veciños	1.39	1.00	1.33	1.22	1.72	1.28	2.44
traballo	1.83	1.21	1.90	1.68	1.87	1.42	3.03
outros	1.56	1.22	1.62	1.38	1.62	1.31	2.57

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.1.2.3. *Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. Lugo-2**

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL SECTOR	3.26	2.48	3.21	2.39	3.25	2.73	3.62
LINGUA INICIAL							
galego	3.75	2.92	3.72	2.79	3.79	3.23	3.93
castelán	1.90	1.47	1.83	1.36	1.82	1.50	2.63
as dúas	2.75	1.82	2.68	1.82	2.62	1.94	3.60
outras	2.67	2.00	2.67	2.67	2.83	2.33	3.50
LINGUA HABITUAL							
só castelán	1.01	1.00	1.02	1.00	1.02	1.02	1.45
máis castelán	2.05	1.44	1.91	1.31	1.82	1.40	3.21
máis galego	3.49	2.32	3.44	2.26	3.61	2.72	3.87
só galego	4.00	3.33	3.99	3.19	4.00	3.62	4.00
ENTENDE O GALEGO							
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.39	1.12	1.39	1.14	1.36	1.32	2.00
bastante	3.24	2.70	3.19	2.41	3.24	2.67	3.58
moito	3.37	2.33	3.33	2.43	3.37	2.87	3.74
FALA O GALEGO							
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.68	1.31	1.60	1.24	1.49	1.32	2.44
bastante	3.43	2.73	3.38	2.48	3.45	2.82	3.81
moito	3.76	2.71	3.72	2.79	3.80	3.25	3.96
LE O GALEGO							
nada	2.72	2.03	2.71	2.06	2.71	2.21	3.10
pouco	3.35	2.52	3.32	2.45	3.34	2.87	3.65
bastante	3.32	2.57	3.25	2.39	3.33	2.71	3.73
moito	3.34	2.59	3.13	2.50	3.30	2.80	3.81
ESCRIBE O GALEGO							
nada	2.96	2.16	2.95	2.18	2.98	2.42	3.35
pouco	3.41	2.62	3.36	2.48	3.39	2.89	3.68
bastante	3.28	2.55	3.24	2.39	3.31	2.76	3.78
moito	3.43	2.54	3.14	2.69	3.31	2.92	3.88
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN							
familia	3.52	2.68	3.47	2.59	3.53	2.97	3.80
escola	1.75	1.33	1.67	1.22	1.63	1.45	3.06
amigos	2.50	1.90	2.48	1.75	2.43	1.98	3.09
veciños	2.16	1.57	2.10	1.35	1.94	1.32	2.81
traballo	1.78	1.14	1.78	1.11	1.67	1.22	2.44
outros	1.75	1.00	1.58	1.58	1.92	1.58	2.67

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.1.2.4. Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. Lugo-5*

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL SECTOR	3.79	3.02	3.71	3.03	3.75	3.38	3.87
LINGUA INICIAL							
galego	3.91	3.23	3.85	3.21	3.90	3.56	3.94
castelán	2.75	1.70	2.53	1.86	2.56	2.07	3.24
as dúas	3.56	2.50	3.34	2.24	3.44	2.72	3.76
outras	3.20	2.50	3.20	3.40	3.40	2.80	3.40
LINGUA HABITUAL							
só castelán	1.15	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.45
máis castelán	2.47	1.40	2.07	1.26	1.99	1.56	3.31
máis galego	3.72	2.64	3.55	2.39	3.69	2.93	3.82
só galego	4.00	3.57	3.99	3.58	3.99	3.82	4.00
ENTENDE O GALEGO							
pouco	3.06	2.23	2.75	2.13	2.88	2.25	3.31
bastante	3.75	3.02	3.67	2.89	3.72	3.32	3.80
moito	3.83	3.04	3.75	3.14	3.79	3.43	3.93
FALA O GALEGO							
nada	1.43	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	2.61	1.80	2.44	1.89	2.44	2.11	3.02
bastante	3.75	2.99	3.67	2.89	3.71	3.29	3.81
moito	3.89	3.13	3.81	3.18	3.86	3.51	3.97
LE O GALEGO							
nada	3.78	3.01	3.74	3.13	3.74	3.34	3.80
pouco	3.88	3.18	3.80	3.06	3.81	3.47	3.91
bastante	3.73	2.98	3.67	3.03	3.72	3.30	3.83
moito	3.65	2.62	3.48	2.85	3.64	3.23	3.90
ESCRIBE O GALEGO							
nada	3.84	3.05	3.78	3.03	3.78	3.37	3.88
pouco	3.85	3.09	3.77	3.05	3.80	3.44	3.89
bastante	3.63	3.00	3.54	2.98	3.63	3.28	3.77
moito	3.63	2.61	3.44	2.89	3.61	3.18	3.91
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN							
familia	3.86	3.12	3.78	3.10	3.83	3.47	3.91
escola	2.29	1.32	1.90	1.33	1.90	1.52	3.38
amigos	3.25	1.94	3.25	2.40	3.30	2.25	3.75
veciños	2.72	1.58	2.35	1.75	2.47	1.97	3.09
traballo	2.82	1.75	2.82	2.09	2.82	1.91	3.45
outros	2.25	1.33	2.00	1.75	2.00	1.50	3.50

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.1.2.5. Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. Ourense-4*

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL SECTOR	3.61	2.56	3.48	2.64	3.48	3.11	3.65
LINGUA INICIAL							
galego	3.90	2.96	3.80	2.94	3.80	3.41	3.89
castelán	2.33	1.40	2.09	1.42	2.00	1.70	2.43
as dúas	3.14	1.89	2.93	1.96	3.03	2.71	3.38
outras	2.95	1.79	2.95	2.50	2.86	2.50	3.14
LINGUA HABITUAL							
só castelán	1.17	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.22
máis castelán	2.19	1.26	1.91	1.23	1.88	1.61	2.48
máis galego	3.69	2.38	3.48	2.39	3.52	2.94	3.74
só galego	4.00	3.37	3.98	3.25	3.95	3.71	3.97
ENTENDE O GALEGO							
pouco	2.33	1.33	2.07	1.67	2.13	1.86	2.53
bastante	3.48	2.05	3.35	2.29	3.33	2.99	3.50
moito	3.82	3.16	3.69	3.10	3.72	3.30	3.87
FALA O GALEGO							
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.92	1.22	1.73	1.32	1.76	1.49	2.22
bastante	3.62	2.09	3.47	2.34	3.46	3.09	3.63
moito	3.92	3.31	3.83	3.25	3.84	3.44	3.96
LE O GALEGO							
nada	3.51	2.93	3.46	2.95	3.48	3.29	3.48
pouco	3.65	2.40	3.50	2.37	3.46	3.04	3.65
bastante	3.53	2.03	3.37	2.55	3.39	2.90	3.69
moito	3.86	2.65	3.59	2.89	3.75	3.05	3.95
ESCRIBE O GALEGO							
nada	3.59	2.74	3.52	2.70	3.52	3.22	3.56
pouco	3.65	2.38	3.47	2.48	3.44	3.04	3.70
bastante	3.33	2.01	3.08	2.27	3.18	2.58	3.61
moito	3.84	2.45	3.64	2.91	3.76	2.93	3.93
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN							
familia	3.73	2.67	3.60	2.72	3.61	3.23	3.76
escola	1.95	1.15	1.95	1.45	1.90	1.65	2.90
amigos	2.00	1.37	1.88	1.13	1.63	1.50	2.13
veciños	2.30	1.62	2.11	1.67	2.00	1.67	2.07
traballo	3.43	1.75	3.29	3.14	3.29	3.14	3.43
outros	3.00	1.33	3.00	2.67	2.67	2.00	3.00

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.1.2.6. Medias de usos lingüísticos cos veciños, cos amigos e noutras situacións comunicativas. Pontevedra*

	Cos veciños	Cos veciños de fóra	Cos amigos	Con descoñecido	Con alguén de confianza	Con grupo castelán-falante	Con grupo galego-falante
TOTAL SECTOR	2.50	1.63	2.43	1.65	2.47	1.91	3.35
LINGUA INICIAL							
galego	3.61	2.40	3.57	2.24	3.58	2.69	3.95
castelán	1.46	1.13	1.40	1.13	1.40	1.21	2.66
as dúas	2.49	1.38	2.40	1.55	2.60	1.88	3.70
outras	2.50	1.50	2.13	1.63	2.13	1.75	3.13
LINGUA HABITUAL							
só castelán	1.08	1.01	1.04	1.01	1.05	1.03	2.09
máis castelán	1.90	1.18	1.74	1.23	1.82	1.31	3.58
máis galego	3.43	1.79	3.33	1.76	3.42	2.40	3.93
só galego	3.94	3.09	4.00	2.80	3.95	3.19	4.00
ENTENDE O GALEGO							
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.38	1.06	1.33	1.02	1.33	1.02	2.05
bastante	2.44	1.60	2.40	1.68	2.45	1.96	3.26
moito	2.68	1.71	2.57	1.67	2.59	1.95	3.57
FALA O GALEGO							
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.02
pouco	1.41	1.09	1.40	1.12	1.44	1.21	2.63
bastante	2.75	1.74	2.69	1.82	2.76	2.12	3.57
moito	3.13	2.00	3.02	1.86	3.00	2.26	3.87
LE O GALEGO							
nada	2.50	1.89	2.43	1.67	2.42	1.99	2.90
pouco	2.61	1.65	2.60	1.64	2.62	1.95	3.40
bastante	2.42	1.48	2.36	1.60	2.43	1.88	3.33
moito	2.29	1.43	2.12	1.57	2.16	1.72	3.60
ESCRIBE O GALEGO							
nada	2.57	1.72	2.54	1.61	2.55	1.93	3.09
pouco	2.57	1.55	2.52	1.68	2.57	1.92	3.49
bastante	2.17	1.42	2.15	1.53	2.20	1.79	3.42
moito	2.36	1.52	2.05	1.57	2.11	1.80	3.60
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN							
familia	2.98	1.89	2.91	1.89	2.95	2.26	3.64
escola	1.25	1.04	1.24	1.10	1.26	1.04	3.01
amigos	1.84	1.21	1.82	1.35	1.78	1.55	3.20
veciños	1.88	1.37	1.65	1.12	1.62	1.26	3.06
traballo	1.37	1.08	1.37	1.20	1.50	1.20	2.72
outros	1.40	1.18	1.46	1.02	1.44	1.07	2.71

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.1.0. Medias de usos lingüísticos no traballo. Galicia*

	No traballo	Cos clientes	Cos compañeiros	Cos empregados	Cos superiores
TOTAL GALICIA	3.04	2.16	3.12	2.72	2.50
IDADE					
16 a 25 anos	2.84	1.58	2.89	2.57	2.54
26 a 40 anos	2.77	2.43	2.82	2.53	2.41
41 a 65 anos	3.13	1.85	3.24	2.82	2.55
máis de 65 anos	3.39	2.07	3.48	2.92	2.59
ESTUDIOS					
ningún	3.73		3.82	3.72	3.23
primarios incompletos	3.48		3.57	3.34	2.89
primarios completos	3.05		3.17	2.96	2.64
FP	2.65		2.71	2.76	2.30
BUP	2.39	1.00	2.38	2.21	1.98
carreira grao medio	2.19	2.72	2.21	2.20	1.94
carreira grao superior	2.16	2.11	2.14	1.95	1.94
outros estudos	2.42		2.49	2.41	2.12
CLASE SOCIAL					
baixa	3.34		3.46	2.97	2.61
media-baixa	3.28	2.21	3.38	3.04	2.74
media	2.81	2.26	2.87	2.59	2.33
media-alta	2.28	2.05	2.30	2.25	1.94
PROFESIÓN					
empresarios	3.05	4.00	3.13	3.04	2.44
títul. superior ou media	2.06	1.60	1.96	1.90	1.70
profesionais liberais	2.20	2.23	1.93	1.90	1.50
docentes	2.27	2.00	2.39	2.33	2.23
forzas armadas	2.18		2.27	1.80	1.81
administración subalterno	2.47	2.00	2.54	2.29	2.19
persoal servizos	2.39		2.49	2.18	2.06
autónomos	3.06	2.18	3.27	3.28	2.35
labregos	3.95		3.96	3.93	3.77
marifeiros	3.51		3.61	3.48	3.16
obreiros	3.08		3.18	2.98	2.78
estudiantes	1.88		1.98	2.00	1.59
persoas econom. inactivas	3.24		3.24		3.24
SEXO					
home	3.10	2.17	3.20	2.84	2.68
muller	2.93	2.14	2.98	2.38	2.13
HÁBITAT DE RESIDENCIA					
urbano	2.23	1.85	2.26	2.13	1.87
periurbano	2.74	2.16	2.88	2.90	2.33
vilas	2.92	2.16	3.02	2.81	2.54
rural-1	3.32	2.82	3.43	3.25	2.87
rural-2	3.57	2.59	3.67	3.37	3.13

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.1.1. Medias de usos lingüísticos no traballo. A Coruña*

	No traballo	Cos compa- ñeiros	Cos empre- gados	Cos supe- riores
TOTAL SECTOR	2.18	2.21	2.12	1.76
IDADE				
16 a 25 anos	1.80	1.64	1.50	1.60
26 a 40 anos	1.98	1.93	1.94	1.64
41 a 65 anos	2.28	2.38	2.27	1.81
máis de 65 anos	2.56	2.73	2.29	2.04
ESTUDIOS				
ningún	3.35	3.63	4.00	2.67
primarios incompletos	2.66	2.91	2.93	2.16
primarios completos	2.23	2.35	2.36	1.84
FP	2.13	2.18	2.07	1.89
BUP	1.73	1.64	1.56	1.32
carreira grao medio	1.80	1.67	1.87	1.47
carreira grao superior	1.79	1.62	1.65	1.49
outros estudos	2.00	1.94	2.00	1.67
CLASE SOCIAL				
baixa	2.19	2.35	2.12	1.83
media-baixa	2.37	2.48	2.38	2.01
media	2.17	2.18	2.14	1.70
media-alta	1.70	1.56	1.59	1.33
PROFESIÓN				
empresarios	2.38	2.29	2.35	1.40
titul. superior ou media	1.76	1.54	1.69	1.33
profesionais liberais	1.80	2.00	2.00	
docentes	1.81	1.74	2.04	1.65
forzas armadas	2.15	2.35	1.87	1.60
administración subalterno	1.92	1.98	1.76	1.59
persoal servizos	1.84	1.81	1.56	1.49
autónomos	2.25	2.43	2.41	1.77
labregos	3.70	3.70		
maríneiros	3.10	3.25	3.33	3.11
obreiros	2.48	2.56	2.61	1.99
estudiantes	1.00	1.50		1.50
persoas econom. inactivas	4.00	4.00		4.00
SEXO				
home	2.39	2.51	2.39	1.98
muller	1.83	1.69	1.42	1.41
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	2.18	2.20	2.12	1.75
periurbano	2.38	2.75		2.43

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.1.2. Medias de usos lingüísticos no traballo. Santiago*

	No traballo	Cos compa- ñeiros	Cos empre- gados	Cos supe- riores
TOTAL SECTOR	2.75	2.89	2.59	2.46
IDADE				
16 a 25 anos	2.49	2.84	2.75	2.43
26 a 40 anos	2.66	2.77	2.50	2.51
41 a 65 anos	2.84	2.99	2.78	2.54
máis de 65 anos	2.97	3.03	2.30	2.04
ESTUDIOS				
ningún	3.32	3.54	2.60	3.00
primarios incompletos	3.33	3.51	3.40	2.91
primarios completos	3.00	3.23	3.17	2.66
FP	2.71	2.86	2.58	2.27
BUP	2.46	2.55	2.57	2.31
carreira grao medio	2.27	2.40	2.38	2.22
carreira grao superior	2.36	2.42	2.32	2.23
outros estudos	2.50	3.25	2.00	2.25
CLASE SOCIAL				
baixa	3.06	3.24	2.80	2.65
media-baixa	3.05	3.22	2.83	2.68
media	2.70	2.82	2.55	2.41
media-alta	2.44	2.57	2.53	2.34
PROFESIÓN				
empresarios	2.93	3.03	3.24	2.57
titul. superior ou media	2.13	2.24	2.20	2.01
profesionais liberais	2.69	2.67	3.67	2.00
docentes	2.41	2.49	2.40	2.43
forzas armadas	2.17	2.50	1.67	1.83
administración subalterno	2.60	2.75	2.52	2.40
persoal servizos	2.40	2.67	2.50	2.28
autónomos	2.51	2.90	3.56	2.13
labregos	3.93	3.96	4.00	3.75
maríneiros	2.75	2.75		2.75
obreiros	3.19	3.29	2.77	2.87
estudiantes	3.00	3.00		3.00
SEXO				
home	2.86	3.05	2.77	2.64
muller	2.58	2.61	2.30	2.18
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	2.58	2.67	2.46	2.28
periurbano	3.19	3.44	3.17	2.93

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.1.3. Medias de usos lingüísticos no traballo. Lugo-2*

	No traballo	Cos compa- ñeiros	Cos empre- gados	Cos supe- riores
TOTAL SECTOR	3.07	3.20	2.82	2.75
IDADE				
16 a 25 anos	2.51	2.66	2.40	2.37
26 a 40 anos	2.87	3.01	2.45	2.66
41 a 65 anos	3.18	3.29	2.81	2.89
máis de 65 anos	3.30	3.48	3.53	2.78
ESTUDIOS				
ningún	3.58	3.64	4.00	3.17
primarios incompletos	3.38	3.50	3.37	2.91
primarios completos	3.24	3.38	3.06	3.06
FP	2.64	2.73	2.33	2.30
BUP	2.48	2.58	2.44	2.26
carreira grao medio	2.42	2.55	2.17	2.34
carreira grao superior	2.33	2.57	2.00	2.06
outros estudos	2.80	2.80	3.00	2.67
CLASE SOCIAL				
baixa	3.24	3.37	4.00	3.00
media-baixa	3.21	3.30	3.00	2.87
media	2.77	3.02	2.77	2.55
media-alta	1.62	1.50	1.29	1.10
PROFESIÓN				
empresarios	2.97	3.07	2.79	2.00
titul. superior ou media	2.29	2.08	1.71	2.00
profesionais liberais	2.50			
docentes	2.44	2.81	2.00	2.44
forzas armadas	3.06	3.31	3.00	2.81
administración subalterno	2.73	2.85	2.65	2.55
persoal servios	2.35	2.52	3.00	2.10
autónomos	3.00	3.14	3.22	2.67
labregos	3.97	3.97		4.00
marifeiros	3.57	3.65	3.25	3.36
obreiros	3.15	3.34	3.18	3.03
SEXO				
home	3.11	3.28	2.91	2.85
muller	2.97	3.01	2.20	2.42
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	2.89	3.02	2.71	2.66
rural-2	3.51	3.63	3.47	3.03

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.1.4. Medias de usos lingüísticos no traballo. Lugo-5*

	No traballo	Cos compa- ñeiros	Cos empre- gados	Cos supe- riores
TOTAL SECTOR	3.65	3.76	3.61	3.19
IDADE				
16 a 25 anos	3.54	3.70	3.88	3.38
26 a 40 anos	3.44	3.55	3.35	3.22
41 a 65 anos	3.68	3.80	3.68	3.12
máis de 65 anos	3.76	3.84	3.62	3.06
ESTUDIOS				
ningún	3.87	3.89	3.90	3.50
primarios incompletos	3.80	3.87	3.81	3.47
primarios completos	3.56	3.74	3.61	3.15
FP	3.41	3.56	3.82	3.29
BUP	3.26	3.42	3.50	3.06
carreira grao medio	2.97	3.10	3.00	2.78
carreira grao superior	2.76	2.78	2.41	2.47
outros estudos	3.11	3.22	3.33	2.29
CLASE SOCIAL				
baixa	3.83	3.88	3.50	3.08
media-baixa	3.68	3.78	3.63	3.30
media	3.58	3.71	3.65	3.14
media-alta	3.26	3.45	3.36	2.59
PROFESIÓN				
empresarios	3.42	3.72	3.78	3.17
titul. superior ou media	2.31	2.06	1.78	1.64
profesionais liberais	3.08	2.00	2.40	
docentes	3.03	3.46	3.33	3.12
forzas armadas	2.90	3.14	2.63	2.00
administración subalterno	3.29	3.51	3.30	3.11
persoal servios	3.30	3.50	4.00	3.41
autónomos	3.53	3.72	3.65	3.45
labregos	3.93	3.94	3.96	3.81
marifeiros	3.91	3.91	4.00	3.63
obreiros	3.45	3.57	3.35	3.33
SEXO				
home	3.60	3.72	3.54	3.19
muller	3.71	3.81	3.74	3.19
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
rural-1	3.48	3.66	3.47	3.08
rural-2	3.74	3.81	3.76	3.29

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.1.5. Medias de usos lingüísticos no traballo. Ourense-4*

	No traballo	Cos compa- ñeiros	Cos empre- gados	Cos supe- riores
TOTAL SECTOR	3.44	3.47	3.35	3.14
IDADE				
16 a 25 anos	3.05	3.11	3.00	3.00
26 a 40 anos	3.19	3.20	3.24	2.97
41 a 65 anos	3.52	3.60	3.52	3.30
máis de 65 anos	3.84	3.84	3.50	3.54
ESTUDIOS				
ningún	3.69	3.78	3.00	3.50
primarios incompletos	3.75	3.77	3.63	3.49
primarios completos	3.42	3.44	3.47	3.23
FP	2.60	2.52	3.20	2.56
BUP	2.74	2.87	2.67	2.65
carreira grao medio	1.85	1.92	1.75	1.77
carreira grao superior	2.82	3.17		2.71
outros estudos	3.00	3.33	3.00	3.00
CLASE SOCIAL				
baixa	3.46	3.59	4.00	2.89
media-baixa	3.66	3.67	3.63	3.33
media	3.22	3.27	3.23	3.00
media-alta	3.00	2.67	4.00	2.67
PROFESIÓN				
empresarios	3.34	3.50	3.56	3.40
titul. superior ou media	1.60	1.50	1.67	1.40
profesionais liberais	2.67			
docentes	2.73	2.82		2.73
forzas armadas	2.50	2.50	3.00	2.50
administración subalterno	2.85	2.83	3.13	2.58
persoal servizos	2.80	2.67	2.00	2.67
autónomos	3.05	3.00	3.00	2.93
labregos	3.94	3.93	4.00	3.88
obreiros	3.46	3.48	3.54	3.37
SEXO				
home	3.48	3.51	3.34	3.24
muller	3.30	3.33	3.42	2.66
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	3.05	3.09	3.07	2.75
rural-1	3.44	3.56	3.50	3.24
rural-2	3.63	3.63	3.55	3.33

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.1.6. Medias de usos lingüísticos no traballo. Pontevedra*

	No traballo	Cos compa- ñeiros	Cos empre- gados	Cos supe- riores
TOTAL SECTOR	2.53	2.58	2.12	2.06
IDADE				
16 a 25 anos	2.09	2.10	2.29	1.81
26 a 40 anos	2.22	2.16	2.12	1.89
41 a 65 anos	2.73	2.89	2.17	2.30
máis de 65 anos	3.10	3.17	1.96	2.25
ESTUDIOS				
ningún	4.00	4.00	4.00	4.00
primarios incompletos	3.25	3.45	3.00	2.79
primarios completos	2.68	2.93	2.70	2.35
FP	1.76	1.72	2.13	1.27
BUP	1.91	1.84	1.96	1.45
carreira grao medio	1.89	1.63	1.77	1.45
carreira grao superior	2.06	1.88	1.93	1.76
outros estudos	2.60	2.00	4.00	1.75
CLASE SOCIAL				
baixa	3.71	3.71	4.00	3.40
media-baixa	2.93	3.09	2.48	2.45
media	2.13	2.08	2.01	1.68
media-alta	1.82	1.50	1.75	1.40
PROFESIÓN				
empresarios	2.65	2.74	2.84	4.00
titul. superior ou media	1.98	1.56	1.75	1.29
profesionais liberais	2.07	1.00		
docentes	2.00	1.89	1.79	1.81
forzas armadas	1.82	1.71	2.11	1.29
administración subalterno	2.03	2.06	1.90	1.62
persoal servizos	1.86	2.03	2.80	1.97
autónomos	2.83	3.05	3.00	2.27
labregos	3.88	3.90		4.00
maríneiros	3.06	3.06	1.00	2.62
obreiros	2.75	2.94	2.39	2.50
SEXO				
home	2.63	2.73	2.38	2.26
muller	2.39	2.35	1.63	1.73
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	2.16	2.02	1.86	1.61
periurbano	2.83	3.01	2.71	2.44

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.2.0. Medias de usos lingüísticos no traballo. Galicia*

	No traballo	Cos clientes	Cos compa- ñeiros	Cos empre- gados	Cos supe- riores
TOTAL GALICIA	3.04	2.16	3.12	2.72	2.50
LINGUA INICIAL					
galego	3.52	2.94	3.66	3.42	3.12
castelán	1.97	1.94	1.86	1.81	1.58
as dúas	2.59	2.29	2.73	2.59	2.20
outras	2.66	2.92	2.58	2.11	2.43
LINGUA HABITUAL					
só castelán	1.34	1.17	1.05	1.05	1.03
máis castelán	1.98	2.16	1.91	1.86	1.57
máis galego	3.01	2.83	3.24	3.13	2.61
só galego	3.87	4.00	3.96	3.90	3.72
ENTENDE O GALEGO					
nada	1.03		1.00	1.00	1.00
pouco	1.65	1.31	1.57	1.31	1.28
bastante	3.10	1.92	3.17	2.79	2.54
moito	3.06	2.38	3.15	2.75	2.55
FALA O GALEGO					
nada	1.26	1.06	1.01	1.01	1.00
pouco	1.86	1.87	1.68	1.44	1.37
bastante	3.15	2.14	3.25	2.91	2.62
moito	3.29	2.65	3.43	3.07	2.83
LE O GALEGO					
nada	3.08	1.75	3.13	2.34	2.30
pouco	3.17	1.98	3.25	2.83	2.59
bastante	2.94	2.24	3.02	2.73	2.47
moito	2.70	2.31	2.80	2.63	2.40
ESCRIBE O GALEGO					
nada	3.00	1.77	3.04	2.51	2.29
pouco	3.12	2.27	3.21	2.81	2.58
bastante	2.90	2.35	3.01	2.80	2.54
moito	2.82	2.61	2.94	2.80	2.62
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN					
familia	3.26	2.50	3.38	3.05	2.77
escola	1.89	1.87	1.75	1.77	1.56
amigos	2.09	1.86	2.03	1.99	1.70
veciños	1.92	2.29	1.81	1.74	1.48
traballo	2.40	2.31	2.13	2.11	1.82
outros	1.86	1.83	1.72	1.62	1.48

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.2.1. Medias de usos lingüísticos no traballo. A Coruña*

	No traballo	Cos compa- ñeiros	Cos empre- gados	Cos supe- riores
TOTAL SECTOR	2.18	2.21	2.12	1.76
LINGUA INICIAL				
galego	2.87	3.13	2.92	2.44
castelán	1.73	1.60	1.67	1.36
as dúas	2.04	2.15	2.06	1.59
outras	1.00	1.00	1.00	1.00
LINGUA HABITUAL				
só castelán	1.35	1.02	1.05	1.03
máis castelán	1.86	1.83	1.87	1.45
máis galego	2.80	3.15	3.01	2.27
só galego	3.60	3.85	3.76	3.57
ENTENDE O GALEGO				
pouco	1.47	1.24	1.27	1.04
bastante	2.10	2.08	1.79	1.75
moito	2.26	2.33	2.25	1.81
FALA O GALEGO				
nada	1.30	1.00	1.00	1.00
pouco	1.51	1.24	1.20	1.08
bastante	2.25	2.28	2.12	1.90
moito	2.47	2.64	2.50	1.99
LE O GALEGO				
nada	1.74	1.69	1.67	1.39
pouco	2.12	2.21	2.06	1.69
bastante	2.30	2.33	2.16	1.84
moito	2.11	2.11	2.17	1.72
ESCRIBE O GALEGO				
nada	1.98	1.94	1.93	1.52
pouco	2.30	2.36	2.14	1.88
bastante	2.14	2.22	2.28	1.76
moito	2.11	2.11	2.15	1.70
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.49	2.63	2.48	2.03
escola	1.49	1.26	1.10	1.29
amigos	1.73	1.69	1.68	1.37
veciños	1.58	1.38	1.73	1.26
traballo	2.09	2.11	2.25	1.64
outros	1.70	1.46	1.57	1.31

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.2.2. Medias de usos lingüísticos no traballo. Santiago*

	No traballo	Cos compa- ñeiros	Cos empre- gados	Cos supe- riores
TOTAL SECTOR	2.75	2.89	2.59	2.46
LINGUA INICIAL				
galego	3.20	3.49	3.28	2.98
castelán	2.12	2.01	1.89	1.80
as dúas	2.48	2.64	2.55	2.17
outras	2.00	1.86	1.00	1.80
LINGUA HABITUAL				
só castelán	1.46	1.03	1.03	1.02
máis castelán	2.18	2.08	2.14	1.85
máis galego	2.81	3.12	3.13	2.49
só galego	3.60	3.92	3.84	3.68
ENTENDE O GALEGO				
nada	1.00	1.00		1.00
pouco	1.36	1.00	1.00	1.00
bastante	2.63	2.77	2.30	2.15
moito	2.84	3.00	2.71	2.62
FALA O GALEGO				
nada	1.17	1.00	1.00	1.00
pouco	1.77	1.38	1.16	1.31
bastante	2.64	2.78	2.44	2.16
moito	3.07	3.32	3.09	2.93
LE O GALEGO				
nada	2.52	2.39	2.00	1.93
pouco	2.73	2.82	2.40	2.12
bastante	2.68	2.80	2.21	2.34
moito	2.85	3.09	3.14	2.92
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.67	2.65	2.00	2.07
pouco	2.73	2.87	2.48	2.35
bastante	2.74	2.93	2.63	2.62
moito	2.83	3.14	3.18	2.98
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.93	3.15	2.92	2.68
escola	2.36	2.55	2.00	1.78
amigos	2.12	2.00	2.15	1.91
veciños	1.80	1.29	1.75	1.00
traballo	2.52	2.30	1.94	2.15
outros	1.94	1.79	1.65	1.54

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.2.3. Medias de usos lingüísticos no traballo. Lugo-2*

	No traballo	Cos compa- ñeiros	Cos empre- gados	Cos supe- riores
TOTAL SECTOR	3.07	3.20	2.82	2.75
LINGUA INICIAL				
galego	3.42	3.57	3.41	3.15
castelán	2.01	2.04	1.83	1.70
as dúas	2.55	2.77	2.50	2.56
outras	3.00	3.00		4.00
LINGUA HABITUAL				
só castelán	1.34	1.03	1.00	1.00
máis castelán	1.99	2.03	2.00	1.72
máis galego	2.94	3.15	3.02	2.72
só galego	3.78	3.92	3.90	3.65
ENTENDE O GALEGO				
nada	1.00	1.00		1.00
pouco	1.59	1.44	1.33	1.38
bastante	3.13	3.26	2.86	2.78
moito	3.12	3.26	2.96	2.83
FALA O GALEGO				
nada	1.10	1.00	1.00	1.00
pouco	1.77	1.66	1.39	1.43
bastante	3.22	3.38	3.09	2.91
moito	3.37	3.56	3.47	3.14
LE O GALEGO				
nada	2.58	2.60	2.45	2.15
pouco	3.13	3.25	2.89	2.81
bastante	3.20	3.32	2.69	2.88
moito	2.91	3.44	3.64	2.87
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.79	2.86	2.54	2.44
pouco	3.24	3.33	2.91	2.90
bastante	3.17	3.34	2.84	2.85
moito	2.93	3.58	3.44	3.08
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	3.24	3.41	3.19	3.00
escola	2.00	1.75		1.57
amigos	2.25	2.39	2.17	1.79
veciños	1.94	1.94	1.71	1.42
traballo	2.22	2.22	2.33	2.00
outros	2.22	2.00	1.00	1.89

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.2.4. Medias de usos lingüísticos no traballo. Lugo-5*

	No traballo	Cos compa- ñeiros	Cos empre- gados	Cos supe- riores
TOTAL SECTOR	3.65	3.76	3.61	3.19
LINGUA INICIAL				
galego	3.74	3.85	3.79	3.36
castelán	2.87	2.81	2.43	2.24
as dúas	3.14	3.29	3.42	2.66
outras	2.67	1.00		
LINGUA HABITUAL				
só castelán	1.57	1.00	1.00	1.00
máis castelán	2.16	2.03	2.19	1.62
máis galego	3.29	3.47	3.36	2.93
só galego	3.91	3.98	3.96	3.71
ENTENDE O GALEGO				
pouco	2.50	2.58	1.50	1.86
bastante	3.61	3.71	3.65	3.08
moito	3.69	3.81	3.60	3.29
FALA O GALEGO				
nada	1.00	1.00	1.00	
pouco	2.88	2.81	2.92	2.07
bastante	3.58	3.68	3.65	3.17
moito	3.72	3.85	3.66	3.26
LE O GALEGO				
nada	3.69	3.77	3.71	3.17
pouco	3.73	3.82	3.72	3.23
bastante	3.59	3.69	3.50	3.14
moito	3.39	3.66	3.51	3.17
ESCRIBE O GALEGO				
nada	3.70	3.79	3.64	2.92
pouco	3.70	3.79	3.68	3.32
bastante	3.47	3.61	3.43	3.06
moito	3.30	3.61	3.45	3.27
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	3.69	3.80	3.74	3.25
escola	2.00	2.00	2.50	2.67
amigos	2.92	2.56	2.50	2.71
veciños	2.61	2.78	2.57	2.13
traballo	3.09	2.38	1.40	1.25
outros	3.00	2.50	2.50	2.00

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.2.5. Medias de usos lingüísticos no traballo. Ourense-4*

	No traballo	Cos compa- ñeiros	Cos empre- gados	Cos supe- riores
TOTAL SECTOR	3.44	3.47	3.35	3.14
LINGUA INICIAL				
galego	3.66	3.70	3.62	3.43
castelán	2.28	2.26	2.57	1.97
as dúas	2.91	3.02	2.80	2.77
outras	3.10	3.10	2.75	3.00
LINGUA HABITUAL				
só castelán	1.56	1.00		1.00
máis castelán	1.91	1.92	1.89	1.66
máis galego	3.27	3.33	3.39	3.13
só galego	3.92	3.96	3.90	3.76
ENTENDE O GALEGO				
pouco	2.50	2.00		1.50
bastante	3.34	3.38	2.89	2.95
moito	3.55	3.59	3.64	3.37
FALA O GALEGO				
nada	1.00	1.00		1.00
pouco	2.14	2.00	2.00	1.93
bastante	3.37	3.40	2.89	2.95
moito	3.66	3.70	3.69	3.50
LE O GALEGO				
nada	3.53	3.59	3.17	3.40
pouco	3.37	3.40	3.29	3.01
bastante	3.45	3.45	3.33	3.07
moito	3.41	3.50	3.86	3.31
ESCRIBE O GALEGO				
nada	3.46	3.49	3.25	3.12
pouco	3.41	3.44	3.24	3.10
bastante	3.31	3.34	3.60	3.07
moito	3.32	3.46	3.86	3.41
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	3.53	3.57	3.42	3.26
escola	2.50	2.50		2.25
amigos	2.20	2.00	2.33	1.80
veciños	1.79	1.77	2.50	1.73
traballo	3.57	3.29	3.50	3.29
outros	2.67	3.50		2.00

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.2.2.6. Medias de usos lingüísticos no traballo. Pontevedra*

	No traballo	Cos compa- ñeiros	Cos empre- gados	Cos supe- riores
TOTAL SECTOR	2.53	2.58	2.12	2.06
LINGUA INICIAL				
galego	3.22	3.50	3.30	2.87
castelán	1.75	1.50	1.70	1.31
as dúas	2.33	2.44	2.33	1.84
outras	1.67	1.50		1.50
LINGUA HABITUAL				
só castelán	1.44	1.05	1.21	1.01
máis castelán	1.92	1.85	2.03	1.51
máis galego	2.77	3.16	3.29	2.29
só galego	3.78	3.99	4.00	3.75
ENTENDE O GALEGO				
nada	1.00	1.00		1.00
pouco	1.45	1.33	1.33	1.25
bastante	2.55	2.66	2.14	2.10
moito	2.59	2.59	2.16	2.08
FALA O GALEGO				
nada	1.36	1.00	1.00	1.00
pouco	1.76	1.46	1.46	1.21
bastante	2.74	2.87	2.44	2.29
moito	2.85	3.02	2.75	2.44
LE O GALEGO				
nada	2.54	2.70	1.59	2.08
pouco	2.59	2.65	2.03	2.10
bastante	2.49	2.51	2.23	2.02
moito	2.33	2.31	2.23	1.93
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.58	2.63	1.78	2.05
pouco	2.58	2.61	2.36	2.06
bastante	2.26	2.39	2.08	1.98
moito	2.28	2.27	2.47	1.98
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.79	2.97	2.37	2.35
escola	1.92	1.67	2.40	1.57
amigos	1.79	1.61	2.20	1.52
veciños	1.72	1.47	1.27	1.32
traballo	2.30	1.70	2.19	1.26
outros	1.79	1.45	1.36	1.34

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.1.0. Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. Galicia*

	Tendas habi- tuais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabe- ceira	Médico Especia- lista
TOTAL GALICIA	3.04	2.73	3.00	2.93	2.65	2.39
IDADE						
16 a 25 anos	2.48	2.18	2.62	2.62	2.16	1.92
26 a 40 anos	2.89	2.58	2.88	2.84	2.50	2.23
41 a 65 anos	3.25	2.92	3.13	3.03	2.82	2.53
máis de 65 anos	3.49	3.21	3.31	3.23	3.07	2.80
ESTUDIOS						
ningún	3.80	3.60	3.68	3.66	3.54	3.32
primarios incompletos	3.52	3.19	3.37	3.29	3.10	2.80
primarios completos	3.11	2.76	3.02	2.98	2.66	2.34
FP	2.63	2.30	2.70	2.71	2.26	2.00
BUP	2.32	2.05	2.44	2.48	1.97	1.75
carreira grao medio	2.23	1.96	2.36	2.41	1.86	1.70
carreira grao superior	2.09	1.83	2.26	2.35	1.75	1.63
outros estudos	2.65	2.30	2.66	2.55	2.04	1.88
CLASE SOCIAL						
baixa	3.38	3.15	3.30	3.24	3.08	2.85
media-baixa	3.32	3.02	3.22	3.15	2.93	2.65
media	2.78	2.45	2.79	2.70	2.37	2.11
media-alta	2.21	1.95	2.36	2.39	1.86	1.73
PROFESIÓN						
empresarios	3.28	2.92	3.14	3.10	2.82	2.50
titul. superior ou media	2.01	1.75	2.12	2.17	1.73	1.56
profesionais liberais	1.97	1.73	2.01	1.98	1.62	1.54
docentes	2.44	2.17	2.55	2.65	2.05	1.87
forzas armadas	2.66	2.27	2.50	2.54	2.05	1.84
administración subalterno	2.67	2.39	2.69	2.67	2.27	2.04
persoal servizos	2.65	2.32	2.65	2.57	2.23	1.97
autónomos	3.30	2.97	3.15	3.06	2.84	2.55
labregos	3.93	3.77	3.85	3.82	3.73	3.48
maríneiros	3.68	3.34	3.59	3.59	3.28	2.83
obreiros	3.21	2.84	3.11	3.05	2.76	2.46
estudiantes	2.16	1.89	2.39	2.44	1.85	1.67
amas de casa	3.13	2.78	2.97	2.86	2.65	2.37
persoas econom. inactivas	2.62	2.32	2.71	2.71	2.31	2.11
SEXO						
home	3.14	2.83	3.11	3.06	2.75	2.48
muller	2.96	2.65	2.89	2.80	2.56	2.31
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	2.11	1.84	2.15	2.27	1.74	1.62
periurbano	2.91	2.35	2.56	2.66	2.29	2.15
vilas	2.93	2.67	2.91	2.93	2.49	2.21
rural-1	3.38	3.04	3.35	3.27	2.94	2.59
rural-2	3.67	3.36	3.60	3.54	3.34	3.03

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.1.1. Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. A Coruña*

	Tendas habituais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabeceira	Médico Especialista
TOTAL SECTOR	2.02	1.73	2.05	2.25	1.64	1.51
IDADE						
16 a 25 anos	1.44	1.27	1.68	1.92	1.27	1.19
26 a 40 anos	1.86	1.60	1.91	2.15	1.51	1.43
41 a 65 anos	2.19	1.86	2.18	2.34	1.76	1.61
máis de 65 anos	2.74	2.32	2.52	2.71	2.11	1.89
ESTUDIOS						
ningún	3.47	3.15	3.38	3.54	3.15	2.92
primarios incompletos	2.59	2.12	2.49	2.65	2.01	1.75
primarios completos	2.09	1.77	2.06	2.24	1.64	1.52
FP	1.96	1.71	1.80	2.07	1.43	1.40
BUP	1.43	1.23	1.64	1.85	1.26	1.18
carreira grao medio	1.49	1.34	1.62	1.88	1.33	1.31
carreira grao superior	1.53	1.36	1.73	2.01	1.29	1.25
outros estudos	2.32	1.91	2.62	2.62	1.27	1.24
CLASE SOCIAL						
baixa	2.16	1.95	2.26	2.34	2.01	1.65
media-baixa	2.38	2.01	2.25	2.41	1.81	1.68
media	1.93	1.63	2.00	2.22	1.58	1.46
media-alta	1.44	1.35	1.62	1.91	1.21	1.26
PROFESIÓN						
empresarios	2.28	1.94	2.04	2.57	1.74	1.58
titul. superior ou media	1.37	1.30	1.42	1.71	1.23	1.19
profesionais liberais	1.25	1.30	1.67	1.89	1.25	1.29
docentes	1.61	1.46	1.77	2.04	1.45	1.31
forzas armadas	2.45	1.95	2.20	2.20	1.40	1.37
administración subalterno	1.88	1.62	2.03	2.24	1.53	1.41
persoal servizos	1.72	1.52	1.89	2.08	1.41	1.31
autónomos	2.37	1.93	2.19	2.24	1.92	1.69
labregos	3.55	3.27	3.36	3.40	3.45	2.82
marifeiros	3.50	3.10	3.68	3.94	3.25	2.74
obreiros	2.43	2.05	2.34	2.53	1.93	1.74
estudiantes	1.42	1.28	1.73	1.98	1.30	1.26
amas de casa	2.24	1.83	2.10	2.27	1.67	1.57
persoas econom. inactivas	1.27	1.27	1.55	1.55	1.30	1.30
SEXO						
home	2.15	1.86	2.23	2.44	1.73	1.58
muller	1.92	1.62	1.89	2.09	1.56	1.46
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	2.02	1.73	2.04	2.24	1.64	1.51
periurbano	2.57	2.07	3.21	3.29	2.00	2.07

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.1.2. Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. Santiago*

	Tendas habituais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabeceira	Médico Especialista
TOTAL SECTOR	2.89	2.59	2.85	2.95	2.37	2.23
IDADE						
16 a 25 anos	2.31	2.00	2.65	2.84	1.96	1.80
26 a 40 anos	2.82	2.48	2.85	2.91	2.24	2.07
41 a 65 anos	3.16	2.86	2.97	3.06	2.59	2.48
máis de 65 anos	3.29	3.09	2.88	2.95	2.77	2.59
ESTUDIOS						
ningún	3.75	3.65	3.33	3.53	3.34	3.23
primarios incompletos	3.65	3.36	3.31	3.42	3.11	2.94
primarios completos	3.16	2.85	2.98	3.07	2.54	2.40
FP	2.88	2.35	2.88	3.10	2.11	1.99
BUP	2.31	2.06	2.66	2.71	1.91	1.74
carreira grao medio	2.44	2.09	2.47	2.68	1.91	1.73
carreira grao superior	2.29	2.03	2.53	2.62	1.83	1.74
outros estudos	3.22	2.78	3.63	3.63	2.78	2.37
CLASE SOCIAL						
baixa	3.49	3.19	3.20	3.53	3.02	2.85
media-baixa	3.24	3.00	2.96	3.08	2.78	2.58
media	2.80	2.47	2.83	2.91	2.23	2.09
media-alta	2.46	2.22	2.62	2.72	2.10	2.04
PROFESIÓN						
empresarios	3.25	2.86	2.98	3.29	2.75	2.62
titul. superior ou media	2.43	2.08	2.45	2.39	2.00	1.87
profesionais liberais	2.40	2.07	2.73	2.73	2.08	1.64
docentes	2.60	2.36	2.63	2.80	1.87	1.75
forzas armadas	3.33	3.17	3.27	3.36	2.83	2.67
administración subalterno	3.02	2.62	2.99	3.04	2.37	2.25
persoal servizos	2.66	2.43	2.71	2.59	2.19	1.96
autónomos	3.06	2.79	2.80	2.98	2.57	2.46
labregos	3.85	3.75	3.38	3.52	3.34	3.27
marifeiros	3.25	3.25	3.25	3.00	3.25	2.75
obreiros	3.44	3.08	3.12	3.24	2.77	2.64
estudiantes	2.11	1.82	2.57	2.69	1.75	1.61
amas de casa	3.12	2.83	2.97	3.10	2.60	2.40
persoas econom. inactivas	2.04	1.75	2.45	2.59	1.67	1.81
SEXO						
home	3.00	2.67	2.98	3.07	2.47	2.34
muller	2.80	2.53	2.74	2.83	2.30	2.14
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	2.61	2.33	2.70	2.80	2.14	1.98
periurbano	3.55	3.20	3.26	3.32	2.93	2.84

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.1.3. Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. Lugo-2*

	Tendas habi- tuais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabe- ceira	Médico Especia- lista
TOTAL SECTOR	3.20	3.11	3.15	3.33	2.92	2.73
IDADE						
16 a 25 anos	2.24	2.11	2.40	2.58	2.12	2.11
26 a 40 anos	3.07	3.00	3.05	3.25	2.80	2.58
41 a 65 anos	3.44	3.31	3.29	3.49	3.13	2.85
máis de 65 anos	3.68	3.59	3.54	3.69	3.26	3.05
ESTUDIOS						
ningún	3.60	3.48	3.36	3.26	3.30	3.00
primarios incompletos	3.57	3.51	3.41	3.73	3.21	3.02
primarios completos	3.39	3.24	3.31	3.43	3.08	2.81
FP	2.57	2.59	2.68	2.89	2.41	2.22
BUP	2.13	2.02	2.34	2.48	2.09	2.03
carreira grao medio	2.64	2.51	2.58	2.81	2.35	2.23
carreira grao superior	2.83	2.74	2.85	3.03	2.55	2.36
outros estudos	3.50	2.80	2.80	3.50	2.80	2.33
CLASE SOCIAL						
baixa	3.58	3.33	3.47	3.48	3.20	3.04
media-baixa	3.29	3.21	3.19	3.44	2.97	2.81
media	2.93	2.83	3.00	3.11	2.77	2.48
media-alta	2.14	2.05	2.25	2.32	1.95	1.67
PROFESIÓN						
empresarios	3.11	3.03	3.07	3.06	2.87	2.49
titul. superior ou media	2.29	2.31	2.29	2.45	2.15	2.00
profesionais liberais	3.00	2.50	3.00	3.00	2.50	2.50
docentes	3.16	2.97	3.11	3.48	2.88	2.64
forzas armadas	3.60	3.53	3.67	3.67	3.56	3.36
administración subalterno	3.02	2.97	3.03	3.25	2.86	2.68
persoal servizos	2.54	2.46	2.38	2.54	2.35	1.89
autónomos	3.29	3.21	3.18	3.38	2.88	2.59
labregos	3.98	3.97	3.90	3.92	3.75	3.72
maríneiros	3.87	3.52	3.78	4.00	3.74	2.89
obreiros	3.46	3.37	3.38	3.54	3.07	2.75
estudiantes	2.14	1.98	2.31	2.42	2.06	2.10
amas de casa	3.38	3.27	3.22	3.42	2.98	2.78
persoas econom. inactivas	1.90	1.81	2.12	2.79	1.81	1.85
SEXO						
home	3.26	3.16	3.25	3.41	3.02	2.81
muller	3.16	3.06	3.05	3.26	2.84	2.66
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
vilas	3.01	2.90	2.95	3.16	2.73	2.48
rural-2	3.59	3.52	3.52	3.57	3.30	3.17

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.1.4. Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. Lugo-5*

	Tendas habi- tuais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabe- ceira	Médico Especia- lista
TOTAL SECTOR	3.76	3.49	3.71	3.64	3.51	3.15
IDADE						
16 a 25 anos	3.50	3.15	3.47	3.37	3.21	2.86
26 a 40 anos	3.70	3.44	3.64	3.62	3.42	3.08
41 a 65 anos	3.82	3.56	3.78	3.69	3.60	3.20
máis de 65 anos	3.85	3.62	3.80	3.76	3.61	3.27
ESTUDIOS						
ningún	3.83	3.74	3.88	3.85	3.85	3.53
primarios incompletos	3.89	3.67	3.81	3.75	3.66	3.33
primarios completos	3.80	3.50	3.77	3.69	3.50	3.07
FP	3.57	3.06	3.60	3.40	3.23	2.84
BUP	3.45	3.04	3.39	3.35	3.08	2.64
carreira grao medio	3.13	2.82	3.13	3.16	2.83	2.41
carreira grao superior	3.06	2.82	2.91	3.12	2.90	2.63
outros estudos	3.40	3.10	3.10	2.75	2.70	2.50
CLASE SOCIAL						
baixa	3.89	3.79	3.82	3.84	3.72	3.54
media-baixa	3.77	3.52	3.71	3.67	3.53	3.25
media	3.73	3.38	3.71	3.53	3.45	2.88
media-alta	3.57	3.13	3.55	3.50	3.23	2.51
PROFESIÓN						
empresarios	3.82	3.52	3.78	3.71	3.58	3.17
titul. superior ou media	2.38	2.13	2.19	2.08	2.46	1.93
profesionais liberais	2.85	2.38	2.64	2.88	2.62	1.86
docentes	3.59	3.28	3.55	3.54	3.00	2.42
forzas armadas	3.77	3.09	3.23	3.10	3.00	2.40
administración subalterno	3.75	3.48	3.73	3.55	3.37	2.96
persoal servizos	3.76	3.47	3.67	3.36	3.36	2.97
autónomos	3.81	3.57	3.77	3.67	3.50	2.97
labregos	3.92	3.76	3.90	3.86	3.78	3.52
maríneiros	3.91	3.27	3.36	3.00	3.09	3.00
obreiros	3.82	3.53	3.74	3.60	3.55	3.14
estudiantes	3.21	2.80	3.28	3.27	2.92	2.60
amas de casa	3.65	3.26	3.53	3.51	3.34	2.81
persoas econom. inactivas	3.72	3.44	3.80	3.76	3.20	3.11
SEXO						
home	3.79	3.54	3.73	3.63	3.56	3.25
muller	3.73	3.44	3.69	3.65	3.46	3.06
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
rural-1	3.65	3.28	3.59	3.54	3.32	2.84
rural-2	3.82	3.62	3.78	3.70	3.63	3.33

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.1.5. Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. Ourense-4*

	Tendas habi- tuais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabe- ceira	Médico Especia- lista
TOTAL SECTOR	3.51	3.37	3.45	3.42	2.91	2.71
IDADE						
16 a 25 anos	3.06	2.85	3.04	3.08	2.34	2.10
26 a 40 anos	3.34	3.17	3.30	3.31	2.72	2.52
41 a 65 anos	3.67	3.55	3.58	3.49	3.02	2.77
máis de 65 anos	3.78	3.70	3.69	3.67	3.37	3.12
ESTUDIOS						
ningún	3.85	3.73	3.85	3.83	3.40	2.79
primarios incompletos	3.78	3.67	3.73	3.73	3.21	3.09
primarios completos	3.46	3.32	3.34	3.31	2.73	2.58
FP	3.05	2.85	2.98	3.16	2.28	2.00
BUP	2.85	2.58	2.96	2.87	2.24	2.06
carreira grao medio	2.59	2.37	2.45	2.36	2.10	1.74
carreira grao superior	2.92	2.88	2.84	2.91	2.88	2.79
outros estudos	4.00	4.00	3.25	3.00	2.50	1.50
CLASE SOCIAL						
baixa	3.84	3.76	3.82	3.82	3.22	2.95
media-baixa	3.62	3.44	3.64	3.65	3.09	2.93
media	3.38	3.28	3.23	3.14	2.71	2.54
media-alta	2.82	2.68	2.70	2.76	2.35	2.17
PROFESIÓN						
empresarios	3.63	3.58	3.36	3.25	2.97	2.67
titul. superior ou media	2.50	2.50	2.43	2.40	1.86	1.60
profesionais liberais	2.67	2.67	2.67	2.67	3.50	2.67
docentes	2.83	2.83	2.91	3.00	2.55	2.22
forzas armadas	2.50	2.00	2.00	2.50	2.50	2.50
administración subalterno	3.22	3.00	3.26	3.15	2.40	2.29
persoal servicios	3.25	2.81	2.94	3.00	2.44	2.50
autónomos	3.41	3.27	3.17	3.43	2.73	2.42
labregos	3.92	3.79	3.85	3.88	3.47	3.26
obreiros	3.55	3.39	3.50	3.40	2.96	2.77
estudiantes	2.96	2.74	2.97	2.88	2.21	2.08
amas de casa	3.58	3.49	3.53	3.51	2.96	2.70
persoas econom. inactivas	3.09	2.87	3.05	3.35	2.57	2.37
SEXO						
home	3.53	3.39	3.45	3.42	2.96	2.80
muller	3.49	3.35	3.45	3.41	2.87	2.64
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
vilas	3.20	3.15	3.06	3.02	2.43	2.35
rural-1	3.79	3.71	3.73	3.67	2.85	2.46
rural-2	3.63	3.43	3.61	3.67	3.21	3.02

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.1.6. Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. Pontevedra*

	Tendas habi- tuais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabe- ceira	Médico Especia- lista
TOTAL SECTOR	2.39	1.88	1.85	1.99	1.82	1.70
IDADE						
16 a 25 anos	1.75	1.34	1.43	1.59	1.33	1.29
26 a 40 anos	2.24	1.73	1.86	2.02	1.72	1.62
41 a 65 anos	2.75	2.12	1.98	2.09	2.01	1.81
máis de 65 anos	2.85	2.48	2.23	2.34	2.34	2.20
ESTUDIOS						
ningún	3.96	3.74	3.61	3.57	3.61	3.61
primarios incompletos	3.19	2.49	2.32	2.34	2.37	2.18
primarios completos	2.81	2.08	2.03	2.11	2.05	1.85
FP	1.80	1.39	1.40	1.60	1.27	1.29
BUP	1.65	1.34	1.41	1.61	1.30	1.24
carreira grao medio	1.56	1.35	1.52	1.72	1.27	1.24
carreira grao superior	1.49	1.32	1.48	1.92	1.30	1.26
outros estudos	1.70	1.40	1.63	2.00	1.40	1.10
CLASE SOCIAL						
baixa	4.00	3.62	3.40	3.33	3.31	3.31
media-baixa	2.86	2.20	2.09	2.18	2.16	1.98
media	1.91	1.53	1.60	1.79	1.46	1.37
media-alta	1.44	1.35	1.41	1.62	1.00	1.13
PROFESIÓN						
empresarios	2.72	2.15	2.06	2.25	2.28	1.96
titul. superior ou media	1.29	1.11	1.28	1.60	1.15	1.07
profesionais liberais	1.36	1.36	1.36	1.91	1.09	1.38
docentes	1.73	1.43	1.62	1.98	1.37	1.37
forzas armadas	1.76	1.59	1.47	2.00	1.19	1.20
administración subalterno	2.09	1.77	1.83	1.90	1.62	1.61
persoal servicios	2.51	2.05	1.94	2.13	2.00	1.74
autónomos	3.03	2.06	2.09	2.16	2.18	1.93
labregos	3.85	3.38	3.05	3.18	3.33	3.32
maríneiros	3.47	2.47	2.87	2.82	2.35	2.35
obreiros	2.99	2.26	2.15	2.21	2.18	1.95
estudiantes	1.48	1.20	1.30	1.54	1.17	1.16
amas de casa	2.46	1.86	1.79	1.82	1.74	1.58
persoas econom. inactivas	1.57	1.36	1.46	1.85	1.46	1.33
SEXO						
home	2.51	2.01	1.98	2.20	1.92	1.80
muller	2.30	1.78	1.74	1.79	1.74	1.61
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	1.78	1.57	1.65	1.83	1.48	1.39
periurbano	2.98	2.17	2.04	2.12	2.13	1.98

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.2.0. Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. Galicia*

	Tendas habi- tuais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabe- ceira	Médico Especia- lista
TOTAL GALICIA	3.04	2.73	3.00	2.93	2.65	2.39
LINGUA INICIAL						
galego	3.74	3.42	3.61	3.56	3.32	3.02
castelán	1.68	1.46	1.78	1.85	1.39	1.29
as dúas	2.63	2.19	2.66	2.72	2.11	1.81
outras	2.57	2.32	2.64	2.64	2.28	2.15
LINGUA HABITUAL						
só castelán	1.03	1.01	1.06	1.09	1.02	1.02
máis castelán	1.73	1.41	1.88	2.04	1.32	1.22
máis galego	3.45	2.85	3.26	3.26	2.70	2.28
só galego	3.98	3.82	3.91	3.87	3.76	3.51
ENTENDE O GALEGO						
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.54	1.34	1.41	1.41	1.30	1.19
bastante	3.09	2.78	3.03	2.95	2.72	2.43
moito	3.09	2.77	3.06	3.01	2.67	2.43
FALA O GALEGO						
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.52	1.35	1.51	1.56	1.31	1.23
bastante	3.21	2.87	3.16	3.08	2.80	2.50
moito	3.43	3.09	3.37	3.32	2.98	2.71
LE O GALEGO						
nada	3.00	2.75	2.81	2.58	2.66	2.42
pouco	3.19	2.89	3.09	2.97	2.78	2.50
bastante	2.93	2.60	2.94	2.91	2.54	2.26
moito	2.77	2.42	2.88	2.93	2.36	2.13
ESCRIBE O GALEGO						
nada	2.99	2.69	2.82	2.62	2.57	2.30
pouco	3.17	2.84	3.11	3.05	2.77	2.49
bastante	2.84	2.54	2.94	2.95	2.48	2.22
moito	2.84	2.50	3.02	3.07	2.47	2.27
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	3.37	3.04	3.29	3.24	2.95	2.65
escola	1.45	1.29	1.74	1.90	1.26	1.20
amigos	1.98	1.68	2.05	2.06	1.60	1.43
veciños	1.78	1.49	1.72	1.70	1.40	1.27
traballo	1.79	1.59	1.83	1.99	1.46	1.30
outros	1.50	1.35	1.67	1.71	1.34	1.29

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.2.1. Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. A Coruña*

	Tendas habi- tuais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabe- ceira	Médico Especia- lista
TOTAL SECTOR	2.02	1.73	2.05	2.25	1.64	1.51
LINGUA INICIAL						
galego	3.10	2.57	2.96	3.15	2.40	2.15
castelán	1.36	1.23	1.46	1.66	1.17	1.14
as dúas	1.94	1.55	2.15	2.45	1.54	1.36
outras	1.00	1.00	2.20	2.20	1.50	1.50
LINGUA HABITUAL						
só castelán	1.02	1.00	1.06	1.10	1.01	1.01
máis castelán	1.55	1.25	1.68	2.08	1.24	1.13
máis galego	3.08	2.46	3.05	3.21	2.11	1.86
só galego	3.93	3.67	3.72	3.81	3.60	3.41
ENTENDE O GALEGO						
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.37	1.11	1.08	1.27	1.06	1.06
bastante	2.00	1.68	1.87	2.00	1.59	1.48
moito	2.08	1.80	2.20	2.43	1.71	1.57
FALA O GALEGO						
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.23	1.09	1.16	1.27	1.06	1.05
bastante	2.13	1.81	2.10	2.31	1.71	1.55
moito	2.39	2.02	2.50	2.74	1.90	1.74
LE O GALEGO						
nada	1.54	1.44	1.50	1.55	1.37	1.34
pouco	2.13	1.78	1.85	2.04	1.63	1.52
bastante	2.02	1.71	2.11	2.29	1.71	1.52
moito	1.97	1.71	2.18	2.43	1.56	1.47
ESCRIBE O GALEGO						
nada	1.82	1.51	1.70	1.81	1.45	1.32
pouco	2.27	1.92	2.20	2.36	1.76	1.64
bastante	1.90	1.69	2.00	2.32	1.65	1.46
moito	1.81	1.58	2.24	2.52	1.52	1.47
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	2.50	2.10	2.45	2.69	1.96	1.77
escola	1.17	1.09	1.47	1.74	1.08	1.08
amigos	1.48	1.25	1.58	1.58	1.23	1.18
veciños	1.22	1.09	1.33	1.51	1.07	1.00
traballo	1.50	1.38	1.55	2.10	1.13	1.13
outros	1.30	1.20	1.45	1.57	1.24	1.25

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.2.2. Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. Santiago*

	Tendas habi- tuais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabe- ceira	Médico Especia- lista
TOTAL SECTOR	2.89	2.59	2.85	2.95	2.37	2.23
LINGUA INICIAL						
galego	3.68	3.37	3.44	3.53	3.09	2.94
castelán	1.82	1.55	2.04	2.15	1.37	1.29
as dúas	2.55	2.21	2.67	2.84	1.99	1.82
outras	2.08	1.85	2.00	2.09	1.92	1.67
LINGUA HABITUAL						
só castelán	1.08	1.04	1.14	1.17	1.04	1.02
máis castelán	1.91	1.54	2.21	2.31	1.34	1.24
máis galego	3.40	2.90	3.18	3.37	2.55	2.22
só galego	3.97	3.86	3.78	3.85	3.64	3.60
ENTENDE O GALEGO						
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.58	1.42	1.60	1.55	1.38	1.37
bastante	2.72	2.45	2.65	2.77	2.30	2.18
moito	3.00	2.68	2.98	3.06	2.44	2.28
FALA O GALEGO						
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.38	1.26	1.50	1.61	1.15	1.13
bastante	2.80	2.47	2.71	2.77	2.27	2.15
moito	3.36	3.03	3.31	3.42	2.78	2.59
LE O GALEGO						
nada	2.79	2.52	2.43	2.52	2.25	2.09
pouco	2.92	2.64	2.73	2.74	2.40	2.26
bastante	2.68	2.38	2.71	2.84	2.15	2.05
moito	2.98	2.64	3.15	3.28	2.47	2.27
ESCRIBE O GALEGO						
nada	2.83	2.55	2.57	2.58	2.24	2.08
pouco	2.86	2.51	2.75	2.80	2.33	2.22
bastante	2.72	2.44	2.98	3.13	2.23	2.10
moito	3.03	2.71	3.25	3.43	2.58	2.34
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	3.21	2.88	3.13	3.23	2.66	2.50
escola	1.73	1.41	2.00	2.24	1.31	1.16
amigos	2.14	1.94	2.23	2.23	1.71	1.61
veciños	1.33	1.22	1.29	1.33	1.06	1.07
traballo	1.90	1.68	1.96	2.31	1.36	1.31
outros	1.57	1.40	1.77	1.82	1.21	1.21

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.2.3. Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. Lugo-2*

	Tendas habi- tuais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabe- ceira	Médico Especia- lista
TOTAL SECTOR	3.20	3.11	3.15	3.33	2.92	2.73
LINGUA INICIAL						
galego	3.73	3.61	3.61	3.74	3.38	3.15
castelán	1.81	1.72	1.88	2.13	1.69	1.52
as dúas	2.58	2.52	2.52	2.73	2.37	2.12
outras	2.60	2.83	3.00	3.00	2.40	2.40
LINGUA HABITUAL						
só castelán	1.01	1.01	1.00	1.06	1.00	1.04
máis castelán	1.84	1.75	1.87	2.13	1.75	1.56
máis galego	3.48	3.29	3.28	3.52	2.99	2.62
só galego	3.98	3.92	3.92	3.95	3.70	3.56
ENTENDE O GALEGO						
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.39	1.32	1.36	1.44	1.22	1.13
bastante	3.18	3.07	3.10	3.31	2.90	2.77
moito	3.32	3.25	3.28	3.44	3.03	2.77
FALA O GALEGO						
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.55	1.52	1.57	1.72	1.44	1.36
bastante	3.39	3.27	3.27	3.44	3.08	2.88
moito	3.72	3.60	3.65	3.74	3.38	3.10
LE O GALEGO						
nada	2.70	2.63	2.48	2.57	2.37	2.21
pouco	3.27	3.23	3.24	3.42	2.95	2.84
bastante	3.29	3.12	3.24	3.38	3.05	2.78
moito	3.28	3.06	3.33	3.44	3.05	2.60
ESCRIBE O GALEGO						
nada	2.94	2.83	2.74	3.00	2.55	2.21
pouco	3.33	3.26	3.34	3.48	3.06	2.91
bastante	3.27	3.14	3.25	3.33	3.07	3.01
moito	3.33	3.18	3.30	3.42	3.21	2.79
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	3.48	3.38	3.39	3.56	3.15	2.96
escola	1.61	1.49	1.77	2.00	1.50	1.44
amigos	2.34	2.24	2.32	2.81	2.23	1.84
veciños	2.00	1.94	2.03	2.13	2.06	1.62
traballo	1.67	1.67	1.87	1.83	1.67	1.33
outros	1.45	1.67	1.50	2.20	1.36	1.00

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.2.4. Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. Lugo-5*

	Tendas habi- tuais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabe- ceira	Médico Especia- lista
TOTAL SECTOR	3.76	3.49	3.71	3.64	3.51	3.15
LINGUA INICIAL						
galego	3.90	3.66	3.85	3.79	3.68	3.33
castelán	2.57	2.21	2.59	2.60	2.31	1.91
as dúas	3.42	2.93	3.35	3.18	2.89	2.46
outras	3.20	3.00	2.50	2.00	3.20	2.50
LINGUA HABITUAL						
só castelán	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
máis castelán	2.13	1.60	1.86	1.91	1.46	1.30
máis galego	3.67	3.15	3.59	3.49	3.29	2.73
só galego	3.99	3.88	3.98	3.93	3.85	3.59
ENTENDE O GALEGO						
pouco	2.88	2.56	2.93	2.71	1.88	1.87
bastante	3.71	3.42	3.69	3.57	3.55	3.04
moito	3.80	3.55	3.74	3.70	3.51	3.24
FALA O GALEGO						
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	2.46	2.20	2.40	2.48	2.16	1.78
bastante	3.71	3.42	3.68	3.58	3.46	3.01
moito	3.87	3.61	3.81	3.75	3.62	3.31
LE O GALEGO						
nada	3.74	3.57	3.64	3.48	3.59	3.21
pouco	3.84	3.57	3.80	3.71	3.58	3.17
bastante	3.70	3.45	3.65	3.59	3.44	3.12
moito	3.61	3.27	3.60	3.61	3.36	3.04
ESCRIBE O GALEGO						
nada	3.81	3.57	3.72	3.59	3.52	3.12
pouco	3.82	3.53	3.77	3.70	3.58	3.19
bastante	3.59	3.34	3.58	3.54	3.32	3.02
moito	3.57	3.27	3.56	3.60	3.36	3.09
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	3.83	3.57	3.78	3.71	3.59	3.23
escola	1.90	1.52	2.22	2.41	1.57	1.39
amigos	3.42	2.85	3.21	3.38	2.84	2.35
veciños	2.52	2.13	2.32	2.25	1.93	1.61
traballo	2.55	2.36	2.63	2.57	2.90	1.57
outros	1.00	1.00	2.00	1.67	2.00	1.00

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.2.5. Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. Ourense-4*

	Tendas habi- tuais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabe- ceira	Médico Especia- lista
TOTAL SECTOR	3.51	3.37	3.45	3.42	2.91	2.71
LINGUA INICIAL						
galego	3.83	3.68	3.75	3.69	3.20	2.97
castelán	2.03	1.92	1.87	1.97	1.59	1.42
as dúas	3.03	2.96	3.02	3.07	2.34	2.16
outras	2.86	2.86	3.00	2.83	2.77	2.57
LINGUA HABITUAL						
só castelán	1.17	1.14	1.05	1.00	1.05	1.00
máis castelán	1.80	1.72	1.80	1.78	1.55	1.38
máis galego	3.56	3.40	3.40	3.35	2.60	2.35
só galego	3.98	3.86	3.95	3.95	3.57	3.36
ENTENDE O GALEGO						
pouco	2.20	1.93	2.31	2.37	2.13	1.67
bastante	3.36	3.19	3.34	3.36	2.80	2.49
moito	3.74	3.63	3.63	3.52	3.08	2.92
FALA O GALEGO						
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.75	1.65	1.59	1.54	1.65	1.26
bastante	3.49	3.32	3.45	3.46	2.89	2.57
moito	3.86	3.75	3.73	3.62	3.18	3.02
LE O GALEGO						
nada	3.45	3.43	3.37	3.22	2.67	2.43
pouco	3.55	3.37	3.50	3.49	2.86	2.66
bastante	3.38	3.22	3.33	3.27	2.99	2.86
moito	3.70	3.39	3.57	3.59	3.26	3.05
ESCRIBE O GALEGO						
nada	3.55	3.46	3.45	3.37	2.81	2.52
pouco	3.49	3.30	3.47	3.44	2.91	2.84
bastante	3.14	3.02	3.14	3.23	2.68	2.58
moito	3.71	3.33	3.55	3.50	3.28	3.06
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	3.63	3.49	3.57	3.54	3.01	2.81
escola	1.95	1.95	1.67	1.90	1.70	1.58
amigos	1.63	1.57	1.57	2.17	1.50	2.00
veciños	2.12	2.12	1.90	1.93	1.74	1.52
traballo	3.43	3.14	3.33	3.50	3.14	2.67
outros	2.00	2.00	2.00	2.00	1.00	1.00

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).

Táboa 6.3.2.6. *Medias de usos lingüísticos nas tendas, coas institucións administrativas e co médico. Pontevedra**

	Tendas habi- tuais	Outras tendas	No seu concello	Na Xunta	Médico de cabe- ceira	Médico Especia- lista
TOTAL SECTOR	2.39	1.88	1.85	1.99	1.82	1.70
LINGUA INICIAL						
galego	3.50	2.67	2.52	2.62	2.55	2.39
castelán	1.38	1.19	1.25	1.37	1.15	1.13
as dúas	2.32	1.75	1.86	2.24	1.77	1.51
outras	2.29	1.63	1.88	1.88	1.88	1.50
LINGUA HABITUAL						
só castelán	1.04	1.01	1.02	1.06	1.02	1.02
máis castelán	1.72	1.29	1.46	1.85	1.23	1.17
máis galego	3.22	2.17	2.12	2.30	2.05	1.79
só galego	3.95	3.31	3.14	3.22	3.22	3.06
ENTENDE O GALEGO						
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.32	1.14	1.20	1.14	1.19	1.05
bastante	2.33	1.91	1.79	1.95	1.84	1.70
moito	2.57	1.92	1.98	2.09	1.86	1.75
FALA O GALEGO						
nada	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
pouco	1.36	1.22	1.14	1.24	1.18	1.12
bastante	2.62	2.07	2.01	2.19	1.99	1.83
moito	3.03	2.20	2.26	2.36	2.17	2.03
LE O GALEGO						
nada	2.43	1.93	1.80	1.84	1.81	1.72
pouco	2.50	1.94	1.90	2.01	1.87	1.68
bastante	2.33	1.84	1.85	2.02	1.83	1.70
moito	2.14	1.63	1.71	1.90	1.55	1.51
ESCRIBE O GALEGO						
nada	2.50	1.92	1.86	1.90	1.86	1.69
pouco	2.41	1.93	1.89	2.06	1.86	1.71
bastante	2.11	1.74	1.79	1.98	1.67	1.57
moito	2.17	1.55	1.66	1.91	1.51	1.53
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	2.85	2.20	2.14	2.28	2.14	1.97
escola	1.21	1.08	1.16	1.39	1.05	1.04
amigos	1.79	1.51	1.56	1.62	1.35	1.32
veciños	1.77	1.22	1.31	1.38	1.13	1.11
traballo	1.34	1.27	1.29	1.56	1.27	1.10
outros	1.28	1.18	1.14	1.19	1.15	1.18

* As medias están comprendidas entre 1 (só castelán) e 4 (só galego).